

ÖSTFRONTEN:

Kjempeoffensiven på Östfronten fortsetter, og russerne kan daglig notere nye, betydningsfulle seire til sine tidligere. På det nordligste avsnitt, ved Königsberg, nærmer de russiske styrker seg denne byen, og det meldes at de nå bare står 7 km. fra den. Ved Allenstein har tyskerne forsøkt å slå seg igjennom de russiske linjene, men forgjeves. Marienburg, sørvest for Elbing, og russerne står nå helt framme ved Ostersjøen. Hele Ostprøien er således avskåret, og en regner med at det står ca. 25 divisjoner i Ostprøisen. Disse går alle sin undergang i møte.

Thorn og Poznan er fullstendig omringet, og i Poznan foregår det gategatekamper. Russerne har rykket videre fram fra Bromberg, hvor Kulm, nord for byen er inntatt. Nordvest for Bromberg er Zempelburg inntatt, og syd for Schneidemühl er Scharnikau erobret. Avstanden herfra og til Berlin er ca. 20 mil.

På jernbanen fra Poznan til Breslau er den viktige byen Lissa. Videre har russerne her litt lenger sydvest tatt Guhrau.

De siste meldinger fra Schlesia bringer store resultater for dagen. Hele det viktige industrisentrum på grensa mellom Syd-Schlesia og Polen er nå på russernes hender. Gleiwitz ble erobret den 25/1, og videre er nå Beuthen, Hindenburg, Kattowitz og Sosnowiec. Disse byer ligger i en klynge og danner nærmest en stor by med gode kommunikasjoner. Tapet av disse viktige industristrøk er av meget stor betydning for den tyske krigsførsel. På en flyplass i Schlesia falt 150 tyske fly i russernes hender. Ved erobringen av en flyfabrikk ved Poznan falt videre 292 tyske fly uskadd i russernes hender.

I Slovakia fortsetter russerne framrykkingen og byene Poprad og Kezmarok er inntatt. Erobringen av den vestlige bydel Buda i Budapest fortsetter.

Det foreligger nå endel foreløpige tall som viser tyskernes tap i de første 13 dager av den russiske vinteroffensiv. (D.v.s. inntil den 25/1) Disse viser at 381 000 tyskere er drept eller tatt tilfange. Herav er 295 000 drept, resten 86 000 er tatt tilfange. General Sjukov kan på sitt avsnitt notere 80 000 drepte og 38 000 tatt tilfange. 442 fly er ødelagt og 150 er erobret. Videre er 2 138 tanks ødelagt og 875 erobret. Av lastebiler er 24 960 ødelagt, mens 959 er erobret. De store innesluttete styrkene er ikke tatt med i denne oppgave.

De erobrede industribyer i Schlesia er temmelig store, idet Hindenburg har ca 150 000 innbyggere, Gleiwitz 130 000, Beuthen 120 000. De polske byer i dette område Katowitz og Sosnowiec har henholdsvis ca. 140 000 og 120 000 innbyggere.

VESTFRONTEN.

Tyskerne trekker seg fremdeles tilbake fra Ardennerne, og 1ste amerikanske arme satte igår igang en ny offensiv, og det meldes foreløpig at de framrykkende styrker har nådd 6 km. forbi utgangspunktet.

I Sør-Elsass fortsetter franske styrker angrepen mot Kolmar-Lomnon. Luftkrigen fortsetter med både natt og dagangrep over Tyskland, hvor industri- og jernbetonger og kommunikasjonscentra bombes. Minologgingen i fiendtlige farvann fortsetter.

På Luzon

I Filipinene går amerikanerne videre fram mot Manila og står nå 55 km fra hovedstaden. Framstøtet i Burma fortsetter, og det foretas stadig nye landsettinger på Burmakysten.

1 ste februar ?

Ryktonen omkring 1 ste februar holder seg framdeles, spesielt i Sverige, hvor en mener at det er forandring forestående. Det forlyder at Fuglesang skal være fordig. Slagordet "Norsk Front" som lanseres i norske aviser f.t. settes også i forbindelse med dette. En mener nemlig at tyskerne vil overlate enkelte ting til de mest desperate av quislingene, da de selv vil bli opptatt på andre fronter.

I Tyskland

er det sendt ut oppfordring til befolkningen om å innlevere dolker, og befojnett er fra forrige krig til utrustning av "Volkssturm" !!!

- 5. februar 1945 -

En korrekt holdning.

Vi har ofte hørt fra den store verden at Norge har fått rosende omtale for sin holdning under krigen. Hva er det som har gjort at vi har fått slikt ry? I første rekke er det vel våre kjempende landsmenn utenfor Norges grenser, og blandt disse våre sjøfolk, som har skapt grunnlaget for dette. Ved siden herav kommet det norske folks holdning. Utlandet har sett og lagt merke til hvordan forskjellige samfunnsgrupper, som lærere, prester, spesielle årsklasser av ungdommen o.s.v. har dannet en ubrytelig front mot okkupasjonsmakten og dens norske håndlangere. Den norske hjemmefront har ved forskjellige anledninger bevist at den har hele det norske folk bak seg, og at den har maktet å sette i verk tiltak mot okkupasjonsmakten til beste for nordmennene. Hele det norske folk har således ført en aktiv eller passiv motsand som har framkalt beundring.

Men tiden er avsluttet ikke inne til å hvile på de vundne laurbær. Vi må se framover, nye seire må vinnes, og kanskje vår daglige holdning krever en liten revisjon. Vi har så lett for å bli vanemennesker. Still deg derfor personlig dette spørsmål: Har du, har jeg inntatt en korrekt, uklanderlig holdning som har bidratt til å skape Norges gode posisjon. Eller flyter kanskje du og jeg på de andres gjerninger?

Vi tror det er sørgelig mange som ikke er oppmerksom på at et samfunn består av en rekke enkeltpersoner, og at samfunnets ansikt utad dannes av disse enkeltpersoners handlinger. Dette spørsmålet som behandles her vedrører hver eneste norsk mann og kvinne. Det gjelder å kreve mere av seg selv enn av andre.

Vi hører med beundring på beretninger om andre menneskers strålende innsats. Men når det kreves noe av oss selv synes vi nettopp dette tilfellet er så vanskelig at vi kanskje gir etter for det første trykket, og regner med at det spiller ingen rolle om jeg gjør dette. Jeg risikerer kanskje å bli arrestert. I enkelte tilfeller resonerer det slik: Hvis ikke jeg gjør dette (f.eks. arbeide for tyskerne) er det mange andre som er villige til å gjøre det.

Dette er en uverdigg tenkemåte, som ikke har noen plass i det norske samfunn av idag. Vi er i krig med Tyskland. Vi er okkupert. Det krever en spesiell oppførsel av den som setter sin ære i å opptre på en måte som er hver god norsk mann og kvinne verdig. Det har ingen hensikt å provosere tyskerne eller nazistene ved uoverlagte handlinger. Vi skal undgå å bli arrestert. Men på den annen side skal vi innta en korrekt, høflig holdning, slik som situasjonen krever. Det er ofte vanskelig å vite hvordan en skal ta en bestemt situasjon som en plutselig blir stillet overfor. Den alminnelige rettesnor må da være å handle etter beste overberedning og i ansvar med sin egen samvittighet.

Når det gjelder tobakk, brennevin o. lign. synes mange at alt er tillatt. DE SOM HANDLER MED TYSKERNE, ER DEN VED Å KJØPE, SELGE ELLER BYTTE TIL SEG VARER, vil komme i samme klasse som quislingene etter krigen.

En må være oppmerksom på at mange sitter i vanskelige stillinger idag, og er nødt til å omgås tyskere og quislinger i sitt daglige arbeide. Men også i slike tilfelle kan en opptre på en korrekt måte som vil kunne avtvinge respekt, og ingen skal klandres for det. Kan hende også at vedkommende tar aktivt del i Norges frigjøringskamp på en fordelaktig måte. Vær derfor varsom med å dømme en person ut fra overfladiske betraktninger. Vi ønsker ingen rettergang på torvet eller annen form for gatens parlament i en kanskje kritisk overgangs tid. Vi skal foreta et rettslig oppgjør med de som har forbrutt seg, OG INGEN MÅ STRAFFES USKYLDIG. Husk at det like godt kan gå ut over deg selv eller en av dine nærmeste. Hvis du skulle komme opp i en slik situasjon, sett din ære inn på å opptre som forsvarer av og talsmann for et rettslig oppgjør av de lovlige norske myndigheter.

Innta derfor foreløpig en avventende korrekt holdning. Hold deg så godt som mulig underrettet fra pålitelig norsk hold. Adlyd de ordre som blir sendt ut fra ansvarlig hold, og som du alltid vil finne i denne avisen, som om den var en militær ordre, og vær forberedt på å ta din del av de oppgaver som vil melde seg i den siste og avgjørende del av Norges frigjøringskamp.

Sett alt inn på å gå ut av krigen med blankt sverd og uplettet skjold!

W A N N E N
FRA HJEMMEFRONTLEDEREN.
(Ang. borgervaktene.)

Borgervaktene er blitt til et stort nederlag for nazistene. Men det er enkelte som ikke viser den rette motstandsvilje og undrer seg ved å hevde at borgervaktene er en liten sak. Men det ER INGEN LITEN SAK!

Ved å møte opp til borgervakt frigjøres politistyrker til andre gjøremål, og tyskerne kan når de ønsker det benytte borgervaktapparatet til andre formål enn de nåværende. De som følger strømmen og melder seg til borgervakt vil lett marsjere som gissler i løvens gap.

Den som vender seg til motstandsløs å følge ordre fra nazimyndighetene vil det senere ikke bli lett å gi en ny innstilling.

Det er kamp i Norge i dag, og all kamp koster. Men omkostningene blir mindre når vi står sammen om den.

Vi minner om at sabotasjekommandoen har ordre om ikke å ta hensyn til borgervaktene ved gjennomføringen av sine aksjoner.

Den parole som tidligere er sendt ut om borgervaktene gjentas dermed INGEN MÅ MØTE TIL BORGERVAKT SELV OM ORDREN KOMMER FRA TYSKERNE OG SELV OM DEN GÅR UNDER ANNET NAVN.

155 tyske generaler

er falt eller tatt til fange av de allierte på øst- og vestfronten i tiden fra landgangen i Frankrike til idag.

En dagsordre.

De russiske tropper på sørfronten er kommet over en dagsordre fra tysk infanterigeneral, utstedt kort tid før vinteroffensiven tok til. Det heter her bl. annet at tyskerne var forberedt på en offensiv av stor kraft når som helst, men enhver soldat hadde ordre om ikke å oppgi en eneste meter jord. "Det tyske folks framtid for alle tider vil ligge i våre hender", sluttet generalen.

Kanskje samme herre - hvis han lever - nå har innsett at framtiden er besejlet?

De Grelle bygget luftkasteller.

Det opplyses nå at tyskerne ved Ardenneroffensiven bragte med seg den belgiske Quisling de Grelle, som skulle overta siviladministrasjonen i de "befridde Belgiske områder". De Grelle hadde med seg en stab, hvoribland flere som var utpekt til fylkesmenn m.v. De opprettet hovedkvarter i et slo straks innenfor grensen. De Grelle var overbevist om at tyskerne ville være herrer i Belgia i Nord-Frankrike i løpet av 6 uker. Det må nok være påiliggende for ham å pakke sammen før disse 6 uker var omme!

Skal Östersjøen avskrives?

Det meldes fra Kjøbenhavn at tyskerne nå er begynt å trekke flåten ut fra den østlige del av Östersjøen. Det danske marineministeriums kontore i Kjøbenhavn er overtatt av tyskerne, og alle skipsverft og dokker har fått tyske vakter og er erklært som sperret område.

"Fange fri" på Luzon.

Allierte kommandotropper har under en dristig aksjon befri 1513 fanger fra en japansk fangeleir på Luzon i Fillipinene. Angrepet kom fullstendig overraskende og hver eneste av de japanske vakter ble drept, mens ingen av fangene kom til skade. Kommandotroppen bestod av 400 mann. Det var to nordmenn blandt de befriede, nemlig

Ejnar P. Leira fra Ålesundskanton, og
Aksel A. Sverisen fra Fredrikstad.
Vi gratulerer!

Ved eksplosjonen i Srenåsensgt. 3

ble over 200 000 liter smøreolje ødelagt. Denne olje var av meget stor betydning for tyskerne. Det er å beklage at aksjonen på grunn av visse uholdige omstendigheter krevde norske ofre.

Roosevelts personlige rådgiver, Harry Hopkins,

har vært i London og Paris, og er nå kommet til Roma, hvorfra ruten antakelig går videre til Moskva. Reisen står i forb. med møtet mellom de tre statsoverhoder i nær framtid.

OVERSIKT OVER SITUASJONEN PÅ ØSTFRONTEN.

For å få en oversikt over den nåværende situasjon på østfronten bør vi se litt på Tysklands geografiske forhold. Landet gjennomstrømmes av en rekke store elver i retning syd-nord, og av disse er det elven Oder som for øyeblikket er i brennpunktet. I en lengde av over 600 km. går den fra Karpatene i Tsjekoslovakia nordover gjennom Schlesia forbi Breslau, går så i nord-vestlig retning mot Berlin. Omtrent på høyde med Berlin, i en avstand av 7-8 mil øst for hovedstaden går den omtrent rett nordover og munnar ut i Östersjøen ved Stettin.

Stort sett kan en si at russerne i øst nå har marsjert opp langs østbredden av Oder, og på enkelte steder har de gått over den. Men det er foreløpig ubetydelige styrker som står på vestbredden av elva.

Etter å ha erobret de uhyre viktige industribyer i Schlesia som er øst-Tysklands Ruhr, og helt uunnværlig for den tyske krigsførsel, går de russiske angrepskiler i dette avsnitt i retning sydover mot Morava Ostrava (140 000 innbyggere) i Tsjekoslovakia, og det kjempes for øyeblikket i traktene omkring Ratibor.

Mellom Oppeln og Breslau (650 000 innbyggere) har russerne opprettet et bruhode på vestbredden av Oder ved Ohlau, og utbyggingen av dette fortsetter. Presset mot Breslau øker stadig, og midtveis mellom Breslau og Frankfurt an der Oder har også russerne nådd fram til Oder nord for Glogau.

Vi kommer så til det mest dramatiske punkt av østfronten for øyeblikket nemlig det avsnitt som ligger rett øst for Berlin hvor Oder renner nordover i en avstand av 7-8 mil fra hovedstaden. Ved elva ligger her byene Küstrin og Frankfurt som for øyeblikket angripes, og det kjempes allerede inne i Küstrin. Russiske styrker er nådd fram til Oder nord for Küstrin og mellom Küstrin og Frankfurt. Det kjempes her voldsomt om overgangene over elva, og de tyske mottiltak er slått tilbake. Berlinerne kan således allerede høre kanontordenen fra fronten som bare er 7-8 mil unna. Det er marsjall Sjukovs arme som behersker dette frontavsnitt og således truer Berlin fra øst. Denne arme har rykket helt fram fra Warsjawa, og har således tilbakelagt over 400 km. på 20 dager. Denne raske framrykking har nok vært et overraskelsesmoment for tyskerne, som sikkert ikke hadde tenkt seg muligheten av det. Under russernes sommeroffensiv rykket de fram 500 km på hele tiden med gjennomsnittlig 11 km om dagen. Det var om sommeren, og tyskerne regnet med at et slikt tempo kunne de umulig holde under et vinterfelttog. Men russerne ikke bare holdt tempoet, men øket det, slik at de på de første 14 dager rykket fram 320 km. eller bortimot 23 km. gjennomsnittlig pr. dag.

Det mest bemerkelsesverdige ved Sjukovs framrykking er imidlertid at han allerede har fått fram sitt tunge artilleri og infanteri til den forreste frontlinje ved Küstrin og Frankfurt. De siste meldinger går ut på at russerne plasserer tungt artilleri med 5 meters mellomrom på østsiden av Oder og beskytningen av de tyske stillinger er begynt. I mellomtiden velter panserstryker og motorisert infanteri fram i uhyre mengder. I frontberetninger heter det at Sjukov's infanteri bokstavelig talt rir fram på panservogner, og hans arme er motorisert som ingen arme tidligere. Dette har også satt ham i stand til å spre ut sine angrep i vifteform for således å sikre flankene. En kile går nord over i retning av Stettin, og disse styrker står snau 6 mil fra byen. Andre angrep går i retning av Kolberg ved Östersjøen og Köslin på jernbanen fra Danzig til Stettin. Disse styrker står nord for Schneidemühl, cirka 100 km. fra Östersjøen. For å sikre sin sødlige flanke angriper Sjukov fra sentrum og sydover, og har oppnådd et stort gjennombrudd nord for Glogau og er rykket fram til Oder nord for byen. Ved å utvikle dette angrep videre vil han således også true Berlin fra syd-øst. Alt skulle således ligge vel til rette for det siste storangrep mot Berlin.

I Östprøisen står russerne 10 km. fra bukta ved Danzig, og kampene om Königsberg går inn sin avgjørende fase. Sivilbefolkningen er evakuert vestover.

De tyske pinnsvinstillingene som har blitt igjen bak fronten volder ikke russerne store bekymringer, og de likvideres etterhvert. Den sterke festningsby Torn øst for Bromberg er således stormet og inntatt.

Ved et første overblikk på kartet kan det se ut som om russernes offensiv har stanset opp ved østbredden av Oder. Dette er imidlertid på ingen måte tilfelle. Elva Oder spiller idag ingen betydelig rolle som perestillin for det tyske forsvar foran Berlin, idet den er tilfrosset og de tyske forsøk på å sprengre isen har vært uten betydning. Det meldes idag at det er tøvær i Berlin, og berlinerne håper på at isen skal bryte så elva skal danne en pansergrav. Russerne har inidl. tidl. bevist at de ikke lar seg stoppe av en elv.

Russ. har forbauset verden ved å gjøre en kjerpeframrykking som mangler sidestykke i historien, og en har stadig ventet på at den skulle stoppe opp. Grunnen til at dette ikke har skjedd er nettopp den store farten. Det har ikke

Vært noen stillingskrig, fronten har stadig vært i bevegelse, og ammunisjonsforbruket blir da så meget mindre. Hertil kommer så at russerne har kunnet dra nytte av de lagre av bensin, våpen og matvarer som tyskerne har måttet flykte fra uskadd.

Den allierte krigsførsel koordineres nå i større utstrekning enn tidligere. Russiske bombefly angriper stadig tyske troppekonsentrasjoner i Berlinområdet, og fra vest kommer de engelske og amerikanske bombefly og lar ikke tyskerne få ro hverken natt eller dag. Troppetransportene fra vest til øst utsettes for de voldsomste angrep og lider store tap, og Berlin angripes flere ganger om dagen. I mellomtiden antar Berlin mer og mer karakter av en frontby. Bombekraterer utbygges til barrikader som settes sammen av nedstørrede hus, og bygninger undermineres. Luftskytsset i Berlin kjøres til fronten, og kvinnene trener i bruk av anti-panservåpen. Mens alle transportmidler trenges så sårtil troppetransporter østover, blokeres disse av flyktningstrømmen. De områder som nå er besatt av russerne tjente tidligere som evakueringsområde for Berlin, og nå strømmet disse folkene igjen vestover hvor de nøter militærtransportene som går i motsatt retning. En regner med at det nå er 4,5 million flyktninger i Berlin, og nøytrale korrespondenter melder at det allerede begynner å bli mangel på matvarer. Myndighetenes hjelpetiltak strander, og det eneste de nå har å fare med er trusler om dødsstraff for alle som viser en undvikende holdning. Soldatene mannes opp med at "å vike er forederi" og lign., og befolkningen trues med dødsstraff hvis den gir desertører husly.

Det tyske folk begynner å bli krigstrett. Men nazipartiets skarpslipne bajonetter svinges stadig truende over deres hoder. Dette gjør at de bøyer seg fremdeles. Men slaget er tapt. Hitler talte bare i 16 min til sitt folk på 12 årsdagen, og talen kan betegnes som en krigserklæring fra nazipartiet og til det tyske folk. Hitler i spissen for en gjeng ville desperados vil nok enda en liten stund svinge sin svøpe over det tyske folk. På fallrepet vil han greie å få lagt Berlin og andre tyske byer i ruiner. Idag marsjerer det tyske "Herrenvolk" langs stivfrosne landeveier i snestormen med en liten klesbytt under armen. Og Hitler sover ikke. Han er redd! Dødsangsten lyser ut av hans desperate tiltak. Det går en nemesis gjennom verden. Polakker, tsjekkere, franskmenn, hollendere, belgiere, nordmenn og finner har opplevd dette tidligere. Idag har disse nasjoner vendt ansiktet mot øst hvor de venter på at solen skal rinne og varske om en ny dag med sol og varme.

Vi sakser fra vår kollega "Kronikken":

Norges goodwill-Norges sjangse.

For kort tid siden ble det i Storbritania foretatt en prøveavstemning innen alle befolkningslag over hvilken av de allierte nasjoner man følte den sterkeste sympati for. Norge kom inn som en overlegen nr. 1. En tilsvarende stemningsprøve i U.S.A. gav til resultat at China og Norge kjempet om førsteplassen i amerikanernes hjertes.

Dette resultat er gledelig. Men først og fremst er det en oppfordring til å sette alle krefter inn i sluttkampen. Vi er trette etter disse 5 årene, men vi klarer atskillig mer. Hver dag og hver time på dagen skal kampen mot undertrykkerne skjerpes. Vi skal ikke gjøre skam på vår goodwill, som sjøfolk og flygere har skapt. - Dernest er det en oppfordring til å vise verden hvor knirkfritt overgangen fra krig til fred kan gå i et land som aldri har sviktet demokratiet. En lang arbeidsdag ligger foran oss. Men hva gjør det. Kanskje vil nordmenn atter en gang si kloke og varme ord i den internasjonale debatt, slik som Nansen engang gjorde det. Og kanskje vil verdet høre etter. Vår goodwill gir oss sjangser. La oss bruke den godt.

AVISEN VÅR

For å undgå misforståelser gjør vi oppmerksom på at denne frie norske avis kun kommer ut fast en gang i uken. Ekstra torsdagsnummer sendes ut når redaksjonen finner et slikt behov for det.

I samme forbindelse gjør vi oppmerksom på at det er av spesielle sikkerhetshensyn at avisen ikke har noe navn. På grund av overskriften på nyhetssiden blir avisen blandt folk ofte kalt "Krigens Gang". Dette er imidlertid navnet på en annen fri norsk avis. Vi kommer derfor til å gi nyhetssiden forskjellig navn, som "Siste nytt", "Fra Frontene" os.v.

Kjennetegnet på avisen er datohodet, stoffoppsetting, og framfor alt distribusjonskanalene.

Det er morsomt å notere den interesse leserne legger for dagen for vår avis og vi fortsetter arbeidet som tidligere.

Ved bombing av U-båthavna i Bergen

Gikk ingen norske sivile tapt, til tross for at det ble brukt 5 tonns bomber mot anlegget, og sjokkvirkningen av disse er enorm i den gryta som Bergen ligger i. Endel vindusruter ble knust og det ble endel skade på tidligere ødelagte hus. Det var bare 3 bomber som falt utenfor piggetræsperringen og en av disse traff en kanonstilling. Verksteder, lager, kontorer o.l. innenfor området ble rasert. Angrepet var spesielt rettet mot u-båtskurene som har 7 meter tykke betongtak. Disse ble brutt gjennom og veggene ble også skadet. Norsk Saltkompanis lager som benyttes av tyskerne til lagring av sement ble ødelagt. Det forlyder at en tysk "Schnellboot" ble senket, men meldingene om dette er motstridende. Ved Ervik ble en destroyer senket, og ved Askøy gikk et skip ned og et ble skadet. Bergenskens "Sirius" som skulle tas i bruk av tyskerne ble senket i Sogn.

Britiske Mosquitos

har vært i virksomhet i Eidfjord nord for Bergen, hvor de satte 2 tyske handelsskip og et annet fartøy i brann. Et av skipene ble truffet av 31 raketbomber.

Domprost Arne Fiellby

som er utnevnt til biskop i den befrierte del av Nord-Norge har holdt sin første gudstjeneste i Ost-Finnmark. Denne fant sted i friluft i Bjørnevann, og biskopen var kledd i grønn feltprestuniform med saueskinnslue med norsk militærkors. Det er bare to hovedkirker igjen i Finnmark, nemlig Nesseby og Karasjøkk.

Livet begynner igjen å pulserer i Finnmark, og fylkesmannen har bl. annet satt ned en arbeidsnemnd. Den skal undersøke og planlegge arbeidet med gjenreisningen, og bl. a. få oversikt over alle eiendeler som tyskerne har latt etter seg, og som kan nyttes ved gjenreisningen. Ordførere og lensmenn er oppnevnt, og forsyningsnemdene er igjen i virksomhet.

Ungdommer fra hele Finnmark strømmet til de befrierte deler av Norge for å holde seg til tjeneste i den norske hær. Det fortelles om endel karer som gikk på ski 35 mil over fjellet for å slutte seg til de norske styrker, til tross for at de hadde dårlig utstyr. Det er tydelig at ungdommen brenner av iver til å få ryddet ut den pest som har herjet deres landsdel i de siste år.

I Tromsø

befinner det seg ennå endel tyske tropper, vesentlig på gjennomreise. Tyskerne rekvirerer husrom, og massevis av privatfolk må hvor natt ha et visst antall tyske soldater sovende i kjøkken, stue o.l. Nazistene er derimot for det meste dradd sørover. Ingen ville gi dem husrom, og også disse benyttet seg derfor av rekvisisjoner i privathus. Særlig bråket en gjeng med den tidligere politipresident Holtskog fra Kirkenes i spissen. Holtskog er forøvrig godt kjent for sine meritter i Ostfold, hvor han en tid var politimester i Sarpsborg. I Tromsø drev Holtskog-gjengen det slik med kvinnfolk, fyll og spektakel at nazimyndighetene så seg nødt til å gripe inn. Politimester Fiane ringte til departementet og sa at han ville gå av hvis ikke banden uoppholdelig ble sendt sørover. Straks etter reiste det selobre følge, men Holtskog lovet å komme igjen i slutten av februar som partisan i Finnmark. Etter de siste meldinger befinner han seg nå i Mo i Rana.

Ny taktik i Brevik

Under et menighetsmøte trengte 5 frontkjenpere inn i lokalet og begynte å holde foredrag om sine opplevelser og lidelser ved fronten. De ville åpne sine landsmenns øyne, sa de. Da folk begynte å gå, ble de holdt i sjakk med revolvere, og fant det da mest fornuftig å bli sittende, men det er vel tvilsomt om propagandanen har hatt den forønskede virkning!!

Tannenbergonumentet sprengt!!

Tyskerne melder at de sprengte kjenpemonumentet ved Tannenberg før de trakk seg tilbake, og at de vil bygge det opp igjen når russerne igjen må trekke seg østover.

Tannenbergonumentet har tidligere stått som et symbol på Tysklands generaler som aldri tapte et slag. Det skulle minne tyskerne om de strålende seire fra verdenskrigen 1914-18, og være lysende eksempel på den tyske hærskampkraft.

Tyskland har igjen opplevd et Tannenberg. Men denne gang har det en annen betydning. Det sprengte monument vil nå stå som et symbol om fordoms stoltet og storhet som er brutt sammen. De sønderskutte ruiner minner om den tyske hær som er sprengt, og om de slagne avdelingen som sleper seg vestover. Tannenberg er fremdeles et minnesmerke.

ÖSTFRONTEN:

Den russiske framrykking mot elva Oder fortsetter med stadig nye erobringer. Den viktigste angrepsspiss går mot elva mellom byene Frankfurt og Küstrin. Tyske meldinger går ut på at det er kamper i selve Küstrin, men dette er ennå ikke meldt fra russisk hold. Siste meldinger går ut på at Soldin, Neudamm og Bärwalde er inntatt nord for Küstrin. Dermed er også jernbanen mellom Stettin og Küstrin avskåret. En må antagelig nå være forberedt på at den russiske angrebølge vil ta en liten pause når den er kommet fram til Oder på bred front, og at det da vil finne sted en større oppladning av tropper og materiell for det siste avgjørende angrep mot Berlin. Tyskerne kaster nå stadig fram nye styrker for å hindre russerne i å gå over Oder. Det var heller ingen som hadde ventet at russerne skulle klare strekningen Warsjava -Berlin i en omgang, men det var heller ingen som hadde drømt om at de skulle tilbakelegge 4/5 av veien uten stans.

Lørdag opplevde Berlin sitt kraftigste dagangrep hittil. 1000 tunge amerikanske bombefly eskortert av 900 jagere var over byen i 45 min. i 2 bølger og kastet 2 000 tonn bomber over byen. Flyverne forteller at skiftetomtene var fullpakket av troppettransporttog. En megde materiell ble ødelagt, og angrepet var dessuten rettet mot administrasjonsbygninger. Fotos som er tatt viser at Luftverndepartementet fikk 8 fulltreffere, dessuten ble Gestapos hovedkvarter, Krigsdepartementet og en rekke andre bygninger truffet. Luftvernilden var bare halvparten så sterk som tidligere og amerikanerne mistet 19 bombefly og 5 jagere. Dette vil si en tapsprosent på ca 1. Tapsprosenten går stadig nedover. I sommer var den 4,5 den 5/12 ifjor 2 1/4 og nå under 1. Endel jagere var øst for Berlin og kunne iakta glimtene fra det russiske artilleri.

Sensuren stoppet alle meldinger fra Berlin igår. De siste meldinger som svenske korrespondenter fikk ut går ut på at transporten er i vill uorden. Gassen er helt avstengt, og det er bare elektrisitet 1 time om dagen. Det er ordnet med store fellesbespisninger, og fabrikkene må ordne soveplass til sine folk, da de har for lang vei å gå hjem.

I Schlesia er mange store industribedrifter allerede i full gang, og bl. a. de store Herman Göring-Werkene er i full sving med å produsere for den russiske krigsmaskin.

9/10 av Ost-Prøisen er nå på russernes hender, og etter de siste meldinger er Bartenstein, Landsberg og Craz erobret, mens tyskerne drives mot Kurisch Nehrung. Mange tyskere står således med ryggen mot havet, og mange overgir seg. På enkelte steder skjöt soldatene ned de SS folk som ville true dem til å forsette kampen. Ved Danzig ble igår skipsfarten angrepet av fly, og 1 destroyer, 4 U-båter og et transportskip ble bombet.

100 000 franske krigsfanger og tvangsdeporterte arbeidere er befridd i øst under russernes offensiv. De norske offiserene befant seg også i disse områder, men de skal være flyttet til det indre av Tyskland, syd for Berlin, hvor de skal være på "et sikkert sted".

På VESTFRONTEN

er de allierte angrep nå i full gang, og 1ste. amerikanske arme rykker fram over Kölnsletta sørøst for Aachen hvor fronten utvides. Helg Belgia er nå rensert for fienden, og alt terreng som tyskerne tok ved sin motoffensiv er erobret tilbake. På et punkt har de allierte dessuten trent 12 km. dypere inn i Tyskland enn de var tidligere. De førtse forsvarsvorke i Sigfriedlinjen er allerede passert flere steder, og kamper er igang i det annet forsvarsbelte.

I Elsass har franske styrker erobret Colmar, den siste franske byen som var i tyskernes hender, og denne hærgruppe har oppnådd forbindelse med de styrker som rykker fram ved Mulhouse. Tyskerne trekker seg i all hast over Rhinen og da retrettveiene her er meget begrenset, utsettes troppene stadig for bombangrep..

Amerikanerne har rykket inn i

Manilla, hovedstaden på Filipinene, 25 dager etter landgangen. En høyde nord for byen er stormet, og 2 flyplasser til ble inntatt. 3000 internerte personer i byen ble løslatt. Det er fremdeles gatekamper.

Det var Statspolitietts kontorer

som ble ødelagt ved sprengningen av Arbiensgt. 4 her i byen. Angiveren Kåre Torgersen ble skadet, mens en av de mest beryktede angivere, Dønnum, utførte bødeltjeneste ute i byen den natten og således undgikk foreløpig sin skjebne. Statspolitietts garsje ble også ødelagt.

8. februar 1945.

Freden- forsyningene og nazipressens "avsløringer" av hjemmefronten

Det er naturlig at spørsmålet om hvordan forholdene blir i Norge etter krigen får en bred plass i diskusjoner om dagen, og vi skal se litt nærmere på dette.

Forholdene etter denne krigen vil bli vesentlig forskjellig fra forrige krig. Så og si hele verden deltar idag i kampen, og hvert enkelt land vil gå atskillig mere utarmet ut av krigen enn tilfellet var forrige gang. Rent økonomisk vil det heller ikke i første omgang bli noen vesentlig forskjell på seierherre og beseiret. Krigen har trukket enorme vekslere på alle krigførende, og hovedprinsippet må bli at i den første tid må en forsøke i størst mulig utstrekning å livberge seg selv. Dermed er det selvsagt ikke sagt at vi skal seile vår egen sjø. Det vil si at det må finne sted en gradering av de forskjellige vareslag. Det som da trenges mest, og som landet ikke selv kan frambringe, må en forsøke og skaffe hurtigst mulig. Det er selvrølgelig ønskelig å få ribbe, smør og hvetekekake på bordet i første omgang. Men kan vi delvis klare oss med fisk, sildeolje o. lign. en stund, bør vi det, og heller gi skipsledighet og valuta til andre varer som vi absolutt ikke kan skaffe selv, og som vi trenger bedre. Det kan bli en vanskelig overgangstid, men den vil ikke bli verre enn at vi klarer den.

Nazipressen har det f. t. travelt med å "avsløre" hjemmefronten og dens menn. Dette er et ledd i en stort anlagt propagandaoffensiv, og resultatet hittil er at tilliten til hjemmefronten og dens ansvarlige ledelse er stadig stigende. Den siste av "den lille klikken bolsjeviker" som nazipressen avslører er dir. Schjelderup ved Christiania Spigerverk. Hovedinntrykket av "avsløringen" skal tydensynlig være: Den norske regj. i London kan ikke skaffe Norge mat etter krigen. Derfor: slutt opp om Tyskland som gir dere mat". Hele propagandaaen er imidlertid et slag ut i tomme luften som med letthet kan pareres.

Vi tror at vi kan gå ut ifra at de dok. som er funnet hos dir. S. har krav på delvis troverdighet. De viser at det arbeides på spreng i ansvarlige norske kretser såvel her i landet som utenlands for å skaffe Norge forsyninger i de første mndr. etter krigens slutt. Det blir ikke lagt skjul på at det blir en vanskelig overgangstid hvor vi må ta et kraftig løft selv. Men dette blir ikke av lang varighet. Nazipressen framstiller det som om dette skulle være en permanent ordning.

Dessuten vil et annet forhold gjøre seg gjeldende etter krigen. Vi har fred, og dermed vet vi at det går framover for hver dag, og ikke nedover som idag. Det gir styrke. Dertil kommer at vi må regne med at alle de varer som da står til disposisjon vil bli fordelt på en rettferdig måte. Dessuten vil freden bringe frihet, frihet til å ytre, politisk frihet og frihet for frykt. Men tiden vil kreve de samme egenskaper av det norske folk som de som kjennetegner det idag. Det må vise styrke, mot og samkjensle. Dessuten må ikke de forsyningsmessige spørsmål blandes sammen med de politiske.

Den tysk-kontrollerte presse svømmer over av meldinger om hvor elendig det er i de land som er okkupert av engelskmennene og amerikanerne. Det er sant at forholdene ikke har vært helt bra, men det er ikke annet å vente når en etterlater seg kaos og falittboer, slik som tyskerne har gjort det. Under slike forhold må det bli elendighet og anledning for revolusjonære krefter til å fiske å rørt vann.

Skal en foreta en rettferdig sammenligning må en se på forholdene i et land som har vært okkupert av engelskmenn og amerikanere uten at tyskerne har hatt anledning til å ødelegge landets økonomi på forhånd. Et slikt land er Island. Hvorledes er forholdene der? Jo, under den engelsk-amerikanske okkupasjon har Island kunnet avvikle hele sin utenlandske gjeld. Og ikke bare det. På toppen hadde den islandske nasjonalbank pr. 1/1-44 utenlandske tilgodehavender på ca. 420 millioner kr., svarende til et tilgodehavende på kr. 4000 pr. innbygger.

Og hvorledes er forholdet i Norge? Vår statsgjeld er stoget fra 1500 millioner til ca. kr. 11 500 millioner, hvilket vil si at tyskerne har skaffet oss en gjeld på ca. kr. 4 000 pr. innbygger. Tyskernes heving av penger i Norges Bank har bragt en større gjeldsstigning i Norge enn i de fleste andre land. Dertil kommer at islendingene under den engelsk-amerikanske okkupasjon har undgått rettløshet, konsentrasjonsleire, tortur og mord på uskyldige mennesker.

I forbindelse med en artikkel i vårt talemnummer, "Vi senker våre faner" som var viet de nordmenn som er døde i tysk fangenskap, offentliggjør vi idag et dikt som er skrevet for avisen til minne om en av våre faldne kamerater:

V i senker våre faner.

Gjennom timelange netter
fylt av lengsel mot ditt land
drømte du om fjell og sletter
svartblankt tjern og örretvann.
I ditt indre fikk du syn
av et land i havets bryn
kneisende mot fjell og tind
svallet lindet i solgangsvind.

La meg se det enn en gang
la meg gå på kjendte stier.
La meg le til fossens sang
streife rundt i dal og ller.
La meg bare for en stund
sette fot på Norges grund.
Svale meg i gufs fra bre,
streife om å bare se.

Brennende og varm gikk bönnen
opp til Ham, til menneskesönnen.
Men han svarte på en annen måte,
gav påny sin store gåte.
Vi fikk bud i kolde ord,
Du var död i Tysklands jord.

Vi senker våre faner
i stolt ærbödighet
og reiser deg et minne
som står i evighet.
Du er ikke död forgjeves
du er evig hedersgjest.
Fra din grav vil röster heves,
til en flammende protest.

Minnet om din tro vil leve
styrke oss som nå er svake.
Gi oss kraft så vi kan kreve
Norge frelst og fritt tilbake.
Fred skal lyse over minnet ditt
som en baun i våre hjerter.
Kampen du til bunns har stridd
får sin lönn i fredens kjerter.

Vi senker våre faner
for deg i sorgens skygge.
Men lover deg at på din grav,
skal Norges framtid bygge.

- - - 0 - - -

Og til tonene av "Norge mitt Norge" hörer vi hele Norges store bönn idag

Norge mitt Norge, snart rinner den dag
da solen forgyller din pande.
V i glemmer all trengsel og hilser vårt flagg
der heises til frihetens tone.
Da samles vi alle til takk og i bönn
fra høyeste varde til dalbunnen grönn.
Må Gud deg for evig bevare.

Hjemmefrontledelsen innskjerper påny den parolé som er gitt tidligere :

INGEN NORSKE KUNSTNERE SÖKER IÄR STIPENDIER.

Tysk kultur " kaster masken.

Etter det siste angrep mot Victoria Terrasse er tyskerne her blitt mer og mer nervöse. I sin desperasjon har de nå funnet et nytt middel for å sikre seg mot angrep, idet de har tatt ca. 30 gissler fra Grini og plassert disse i eneseller i kjellerne under Victoria Terrasse. Forholdene for disse fanger er dessuten meget dårlige, idet sellene har hverken ventiler eller vinduer. Lufting må skje gjennom dörene.

I samme hensikt har tyskerne også begynt å plassere gissler fra Grini på steder hvor de frykter sabotasje. På en av de få bensinstasjoner som fortsatt er i drift, er sa. 20 fanger plassert. De driver med snömåking m.v. under stren bevakning.

300 gissler er dessuten sendt til Berg Interneringsleir ved Tönsberg. Det er naturlig at disse uhöviske forholdsregler har skapt en voldson forbitrelse her i byen.

DA LUFTVERNETS FOLK

Etter bombingene nyttårsaften kom ned i kjelleren til Drammensvegen 4, gården hvor "Höhere SS und Polizeiführer Nord" holdt til, fant de ved siden av tilfluktsrommet som var for gårdens folk, et rom hvor det var anbragt en pinebenk med remmer til å spenne ofrene fast til benken. Fra dette rommet gikk en gang til Sicherheitspolizeis kontorer i Victoria Terrasse 7.

LEGEN RÖLV ENGBRETSSEN

som sat fengslet på Bretvedt ble löslatt for en tid siden. Noen dager etterpå tok han seg avdage med gift et par timer för Gestapo kom for å hente ham igjen. Hans kone arbeider på Kemnerkontoret og er ivrig nazist.

NYE ARRESTASJONER.

Blandt de som er arrestert i den senere tid merker vi oss : proffessor Reichborn Kjennerud, ingeniör Hirsch, Georg og Katti Wankel, doktor Natvig, doktor Alex. Brinchmann, arkitekt Boysen, samt malerne Reidar Oulie og Henrik Sörensens.

Lederne av Emil Mostue A/S,

er som kjent nylig arrestert. Det meldes at tyskerne har plyndret ders hjem for penger og verdisaker av enhver art. Dette begynner nå å bli mer og mer alminnelig etttersom tyskerne nå ser hva vei det går. De som deltar i aksjonene rasker med seg det de får lyst på.

Döden i de tyske fangeleire.

Det danske frihetsråd har sendt ut en rapport hvorav det frangår at 246 dansker er avgått ved döden i tyske fengsler og konsentrasjonsleirer. De fleste er omkommet i den beryktede Buchenwald-leiren. Her er 38 politiske fanger, 25 grensegendamer og 44 som tyskerne kaller "asosiale individer" døde.

Skjendselsdåd i Vågä.

For en tid siden var NS statspolitiet i Vågä, hvor de skulle arrester 3 ungdommer. På et sted åpnet en gammel kone dören, og henne slo de lös på med knyttnever i ansiktet til hun segnet om. Et annet sted syntes de folkene var sene til å åpne dören, og skjöt vilt inn i huset. Sönnen på gården døde dagen etter.

Det er den tidligere kjente Per Oppegård fra Stange som blir ansvarlig for også disse grusomheter.

Det ser ut til at quislingene har lært noe av sine venner under krigen

Borre i Vestfold

har som kjent hver sommer tjent som mötested for Quislings store stovne med de gamle kongegraver der som historisk bakgrunn. Det viser seg nå at tyskerne ikke har större respekt for det historiske sted. Borre kirke er nemlig tydelig ganske enkelt beslaglagt og tjener nå som ammunisjonslager !

A D V A R S E L.

En advarer mot en såkalt "pastor" Kristian Loe, Samaritan Fongselsmisjon. Han gir seg bl.a. ut for å være en forfulgt prest. Han er en flere ganger tidligere straffet bedrager.

Ö S T F R O N T E N .

De russiske armeer i øst har stadig initiativet og er i fortsatt bevegelse vestover, men tørrengvinningene er ikke så store som tidligere. Det ser inidertid ikke ut til at de har tenkt å ta noen lenger pause ved Oders østbredd, idet stort anlagte operasjoner allerede har utviklet seg på vestsiden av elva. Russerne er svært sparsomme med meldinger fra de forreste frontlinjer, mens derimot tyskerne gir enkelte meldinger som viser stillingen. Russerne melder at de kjemper i Küstrins forsteder og i umiddelbar nærhet av Frankfurt, og at Sjukov har fortsatt frangang på fløiene. Hvorvidt det foregår større kamper på vestsiden av Oder rett øst for Berlin kan ikke sies med bestemtighet, men tyskerne melder at det kjempes i Berlins forreste forsvarsterre. Dette vil ant. si på vestbredden av Oder.

Den russiske overkommando har nå lettet litt på det slør som har ligget over kampene i Schlesia i den senere tid. Det meldes nå at marsjall Konjev har gått over Oder på en 80 km. bred front sørøst for Breslau. Flere byer er tatt, og igår ble over 50 steder erobret. Gosburg og Preisdorf er inntatt. 4000 fanger ble tatt og fly, ialt 28, falt uskadd i russernes hender. I

I Budapest er det tatt 5 600 fanger, og i Øst prøisen ytterligere 2000. Iflg. tyske meldinger foregår det gatekamper i Elbing ved Östersjøen, og framrykningen mot Stettin fortsetter.

PÅ VESTFRONTEN

har den 1ste amerikanske arme inntatt Schmidt, og den 3.dje amerikanske arme rykker inn i Tyskland fra Lixemburg. Elvene Sure og Our er passert på 7 steder.

BERLIN er ikke lenger noen rikshovedstad

hverken politisk eller administrativt etter de siste voldsame allierte bombardementer som har ødelagt byens administrasjon og kommunikasjonsvesen. Hvilken uhyre rolle Berlin spiller som trafikksentrum for det tyske transportvesen mellom vest og øst får en et inntrykk av når en hører at ialt går 14 hovedjernbaner ut fra Berlin. Skiftetomtene kan klarere ca. 30 000 jernbanevogner i døgnet eller ca. 100 000 tonn gods. Dette er dobbelt så meget som Hamburg og 5 ganger så meget som Leipzig. En kan også tenke seg virkningen på de fullpaktede skiftetomtene når hundrevis av allierte fly i bølge på bølge styrtet seg over målene uten at det tyske luftforsvaret kan yte effektiv motstand.

Sprengningen av Jørstadsbroen.

Det foreligger nå en del nærmere enkeltheter om angrepet mot denne bro, som er den største sabotasjehandling i Norge hittil. Aksjonen ble som kjent utført av norske fallskjermstyrker fra England den 13/1 d.å. Eksplosjonen var så kraftig at noen tyske vaktposter på en bro 7 km. unda hørte detonasjonen, uten dog å gjøre anskrik. Disse vaktposter er forøvrig siden dønt til døden og skutt. Det tyske militærtogson kjørte utfor bestod av 31 vogner og kjørte med en fart av 60 km. i timen. Lokomotivet og 17 vogner kjørte utfor og havnet i elva under, mens resten av vognene ble stående igjen uskadd på linjen. Begge de norske konduktører ble reddet, mens lokomotivføreren ble drept. Den norske fyrbøteren ble såret, og er senere avgått ved død. De vogner som gikk utfor inneholdt hester og soldater. De fleste druknet, og mange tyskere ble sparket ihjel av hestene. Det er hittil dratt fram 84 tyske lik.

Aksjonen hadde en lammende virkning på de tyske transporter som var nesten total til den 19/1, da det lyktes tyskerne å få ferdig en ny provisorkrisk trebrub ved siden av den gamle, slik at en med forsiktighet kunne kjøre over. Restene av vognene og den gamle bru vil sansynligvis bli sprengt ved død.

Tyskerne har nå satt ut vakter ved alle bruer på banen og på andre sårbare steder. Dessuten kjører det stadig norske linjevisitører som nå ha med seg 2 tyske soldater på dressinen, vopnet til tomene.

Tyskernes tap under Ardenneroffensiven

i månedene desember og januar oppgis fra alliert hold til 220 000 mann, herav 110 000 fanger.

34 N O R D M E N N

In memoriam.

Atter har et sorgens budskap nådd oss, mer brutalt enn noengang. Med kald kynisme er vi meddelt at 34 landsmenn er myrdet, 21 etter tysk standrett og 13 etter "norsk særdomstol". Nrsten ufattelig er dybden i dette budskap. 34 menn myrdet, hver enkelt hadde sine tanker, sin tro, sine framtidsplaner og sine kjære.

Den 8. og 9. februar 1945 vil bli nye minnedager for folket. Det blir sorgens og smertenes dage, som dog gjennomstrefes av den brennendetro på framtid og frihet. Vi roper ikke på hevn, de døde ønsket det sikkert ikke slik, men vi vet at hver dag bringer oss nærmere den timen da en rettferdig dom kan felles over de som drepte. Vi hedrer de faldnes minne på denne enkle måte:

+
+
+++++
+
+
+

+++++		
+ Franz Aubert, 31 år.	Age Marthinsen, 29 år.	+
+ Asle Helland, 25 år.	Thor O. Halvorsen, 22 år.	+
+ Aksel A. Hanson, 26 år.	Age Tolkinrud, 23 år.	+
+ Ivar Moun, 24 år.	Reidar Johansen, 22 år.	+
+ Thorvald Ones, 50 år.	Rolf Johansen, 24 år.	+
+ Gunnar S. Anklew, 26 år.	Borgar Aune Knutsen, 23 år.	+
+ Björn H. Engenes, 23 år.	Ragnar Sollie, 33 år.	+
+ Erik Larsen Bye, 26 år.	Alf Berg, 22 år.	+
+ Age Sörum, 19 år.	Frank Kristiansen, 23 år.	+
+ Overlegé Håkon Sæthre.	Arne Nielsen, 24 år.	+
+ H.r.adv. Carl F. Gjerdrum.	Einar Englund, 27 år.	+
+ Direktör Kaare Sundby.	John Schau, 34 år.	+
+ Adv. John A. Vislie.	Karl Nielsen, 37 år.	+
+ Kåre Andersen, 20 år.	Hans Petersen, 27 år.	+
+ Ludvig Hansen, 18 år.	Erland Hovde, 29 år.	+
+ Hans Andersen, 22 år.	Armand Stang, 42 år.	+
+ Sverre Nielsen, 22 år.	Frank Stensrud, 23 år.	+
+++++W++++		

Skrevet med blod vil disse navn utgjøre et blad av vår historie. Et blad som forplikter folket for evige tider. De betraktet seg ikke som helter, men de viste at det finnes større ting enn den personlige smerte. Den som blir uttatt til å dø for Norges sak har forpliktelse for folket og framtiden.

Frivillig og selvfølgelig gikk de inn i kampen. Frivillig utførte de sitt arbeide, og frimodig gav de landet det høyeste mennesker kan gi - livet. Den norske motstands moral er hverken overspendt nasjonalisme eller overmenneskelig offervilje - ethvert sunt menneske vil helst leve. Det er den enkle sannhet at "skal folket leve, må noen kunne dø".

Disse menn er ikke falt forgjeves. Med den samme ånd som beskjolet Björn S tallare da han plantet korsmerket i jorda på Stiklestad for snart 1000 år siden, har disse menn plantet seirens banner i Norges jord ved sin død. Derfor vil det stå 10 menn klare til å ta fatt for hver som falder. Banneret vil bæres fram til den endelige seier hvor tung enn veien blir. Frihetstanken kan de ikke ta fra oss, den kan aldri dø. Det er ikke nordmenns vis å la seg kue av brutal makt. Fienden tror dødsdommer og misgandling skal skremme, men deres beregninger vil slå feil.

Det skulle ikke bli disse menn forundt å se resultatet av sitt arbeid, å oppleve friheten. Vi vil savne deres personlighet, deres enefgi og framfor alt deres offervilje. Vi trenger disse menn og disse egenskaper ved gjenoppbyggingen av det nye, gamle Norge, og vi må spørre: Hvorfor skulle de rives bort? Vi kan ikke finne noe bedre svar enn det Nordahl Grieg gir i sitt dikt "De beste". Han ble også revet bort, livets evige gåte, men også han var

Døden kan flamme som kornmo.
Klarere ser vi enn før
hvort liv i dens hvite smerte :
det er de beste som dør.

De sterke, de rene av hjertet
som vilde, og våget nest-
rolige tok de avskjed,
en efter en gikk de vest.

De levende styrer verden.
En flokk blir alltid igjen,
de uundværlige flinke,
livets nestbeste menn.

De beste blir myrdet i fongslet,
søpt vekk av kuler og sjø.
De beste blir aldri vår frentid.
De beste har nok med å dø.

Slik hedrer vi den med avmakt
med all den tomhet vi vet,
men da har vi sveket de beste,
forrådt den med bitterhet.

De vil ikke sørges til døde,
men leve i mot og tro.
Bare i dristige hjerter
strømmer de fallnes blod.

Er ikke hver som har kjent den
mer rik enn de døde var,-
for menn som har hatt dem som venner
og barn har hatt dem til far.

De øket det livet de gikk fra.
De spøker i nye menn.
På deres grav skal skrives:
De beste blir alltid igjen.

oooo -0- oooo

Men nordmenn knokkes ikke i kampen. De hordes, stålsettes og blikket vendes framover : Se Fram! Gå på ! Hver mann finner sin plass i rekkene og er beredt til å fortsette der andre slapp. På slutten i sitt dikt "Viggo Hansteen" sier Nordahl Grieg :

De kunne blitt i sin hverdag. De måtte gå. De var kallt.
Og alle brakte en gave: den samme. For det var a l t.
De døde for menneskes storhet. De visste da slutten kom
at håbet, det grenseløse, var det de var enige om.

Over de dødes rike står luften ukrenkelig ren.
Det er som å splitte et vennskap, hvis vi vil nevne en.
Alltid kommer det nye. Vi kjenner den, mann etter mann.
V i som fikk se den, skal huske: at slik er vårt fedreland.

Vi lyser fred og heder over de fallnes minne, og senker våre faner.

Kampen mot nazismen øker i omfang og forbitrelse. Også norsk jord er igjen blitt krigsskueplass, og kampen med våpen i hånd for befrielsen av vårt land er begynt. Med stadig skappere midler vil derfor også Hjemmefronten fortsette sin uforsønlige kamp inntil målet er nådd og hele Norge atter er fritt. Krever denne kamp det vil Hjemmefrontens ledelse sette Folkestreiken i verk.

Hver enkelt av oss er da i frontlinjen og må som soldaten bli på sin post og holde sitt avsnitt av kamplinjen med fanatisk besluttet omhet. Kravene til offervilje, mot og fasthet blir derfor større enn noensinne, men også mulighetene for enhver til å handle som god nordmann.

Hver enkelt har ansvaret for kampens utfall, om det skal bli Hjemmefrontens største seier og et mektig bidrag til vår befrielse, eller om det skal bli et sviende nederlag. Derfor må ingen vakle i den avgjørende stund, og alle skal huske at kampen mot de nazistiske undertrykkere atter og atter har gitt Hjemmefronten denne erfaring:

"Det nytter å gjøre motstand".

Det viser - for å nevne eksempler - lærernes og prestenes kamp, det viser kampen mot ungdomstjenesten og nå sist kampen mot arbeidsinnsats, A.T. og arbeidsmobiliseringen.

Disse seire ble vunnet ved grundig forberedelse, ubrytelig samhold og urokkelig fasthet. Vis når Folkestreiken proklameres den samme holdning og vi skal ennå en gang hindre fienden fra å nå sine mål. - Følg derfor uten vakling parolene fra Hjemmefrontens ledelse og forbered deg alt nå så langt du kan. Husk derfor følgende:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens ledelse.
2. Ordren utsendes gjennom den fri presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens ledelse.
4. Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. - Også vann, gass og elektrisitet kan bli stengt i en kritisk situasjon.

F o l k e s t r e i k - vårt hjemmelige våpen!

(Kronikken)

Flankenes betydning - Ungarn.

En engelsk militærkronikør opplyste for noen dager siden at tyskerne anslagsvis disponerte 150 divisjoner på østfronten da vinteroffensiven tok til. Av disse var imidlertid ca. 20 låst fast i Kurland, 20-25 var forlagt i Øst-Prøssen og 25 i Ungarn. Dessuten var lo panserkorps - eller onlag halvparten av de panserstyrker tyskerne disponerte på østfronten - satt inn i Øst-Prøssen og Ungarn. Det hadde lyktes Guderian å opprette i det minste en ny, førsteklasses panserarme - den sjette - men denne var blitt overført til vestfronten for å delta i Ardenneroffensiven, og befandt seg på det tidspunkt vinteroffensiven i øst tok til på retrett, sønderskutt og splittet.

Vi har her forklaringen på russernes enorme framstøt og samtidig på tyskernes taktiske feilberegninger, resultat og årsak. Opplysningene viser også hvilken betydning tyskerne har lagt i flankene. Øst-Prøssen var ment å skulle henge som en trussel mot russerne for framstøt gjennom Polen, og Ungarn var ment som den siste bastion foran innfallsporten til den sørlige del av Tyskland.

Vi skal se litt nærmere på grunnene til at tyskerne legger så stor betydning i Ungarn og yter så kraftig motstand der.

Forklaringen er meget enkel. Tyskerne holder på å miste sin siste vassall og følgelig noen dusin ungarnske divisjoner; de mister i Ungarn nødvendige strategiske råvarer og levnetsmidler; og sluttelig mister nazistene et oppmarsjerråde foran innfallsveiene til Tysklands sørlige grenser.

Ved Bratislava slutter Karpattene. Wien ligger ved Alpene fot. Mellom Bratislava og Wien er det ca. 50 km. Disse 50 km. er innkjøpsporten til den (forts. neste side.)

Flankenens betydning - Ungarn, fortsatt.

vestlige del av Tsjekkoslovakia og Østerrike og følgelig også Sør-Tyskland. Som postvakt ved innfallsveiene til disse områder ligger Budapest - det kraftige forsvarsknutepunktet ved Donau. Med Budapest's fall mister tyskerne enhver mulighet til å yte langvarig motstand ved innfallsveiene til Sør-Tyskland og ved veiene til Østerrike.

Hele den ungarnske industrien arbeider for Tyskland. Den ungarnske krigsindustri er hovedakelig konsentrert i Budapest, Szekes-Mehervar og den lille by Dios-Giör i trakten ved Miskole. Dios-Giör er tatt av russerne og Budapest er også praktisk talt rensert. Szekes-Mehervar er fremdeles i tyskerens hender, og disse anstrenger seg for ennå en tid å holde dette viktige sentra.

I Ungarn utvinnes Bauxit, som er et meget viktig råstoff for den tyske krigsindustri. Der utvinnes også den for tyskerne så viktige olje, en del nonferrus-metaller, steinkull og jernmaln. Videre har tyskerne presset korn ut av Ungarn nok til omtrent en åttendedel av Tysklands samlede befolkning. En uhyre stor del av de ungarnske kornmarker er nå tatt av russerne, men de frodige områder på vestsiden av Donau holdes ennå av tyskerne.

Dette er årsakene til de forbittede kamper i Ungarn. Den tyske overkommando innses fullstendig den strategiske betydning av østfrontens sørlige fløy, og gjør derfor så iherdige anstrengelser for i det minste å holde en del av Ungarn som et brohode foran innfallsveiene til Tysklands grenser i sør.

Lovløsheten brer seg.

I det politistyrte Oslo. Frontkjemperne er stadig ute på nye tokter, og det ser ikke ut til at myndighetene kan holde dem under kontroll.

En av de siste orgier var da sokneprest Thomle i Vålerenga skulle arresteres. En kan ikke vente det utrolige, men en skulle tro at frontkjemperne hadde greid å huske navnet på den de skulle arrestere. Det gjorde de imidlertid ikke, og kom derfor i stedet til en annen prest hvis navn også begynner med Th., nemlig sokneprest Theisen i gamlebyen. Denne ble vekket i 3-4 tiden om natten, og han slo de løs på og misshandlet etter beste oppskrift. Om sider oppdaget de feiltakelsen, og så bar det videre til Vålerenga, hvor Thomle ble arrestert. Han ble senere forvist til Helgøya, men er nå satt inn på Brotvedt.

Bakgrunnen for det hele var at Thomle skulle ha noktet å forrette i begravelsen til en frontkjemper. Det faktiske forhold er imidlertid at han var villig til å forrette, dersom begravelsen gikk i all stillhet, men skulle den ha offentlig preg var det vel best at en NS-prest forrettet, hevdet Thomle, idet han trodde dette ville passe bedre til avdødes innstilling. Dette standpunkt hadde sogar "ekspedisjonssjef" Feyling erklært seg enig i.

Disse opplysninger er framkommet på grunnlag av et brev fra "biskop" Frøyland til politimyndighetene, hvor han på det sterkeste fordømmer denne opptreden, og anmoder om at de ansvarlige blir dratt til ansvar. "Man nå dessverre gå ut fra at episoden vil bli servert kraftig utbrodert over London Radio og i svenske aviser, og slike propagandemuligheter bør vi ikke gi dem!" - slutter "biskopen". Den fri norske presse hadde han nok ikke regnet med, men heller ikke vi finner det nødvendig med kommentarer!

Er quislingene nervøse?

For en tid siden oppdaget vakten utenfor hirdstabens lokaler i Krigsskolens bygning noen mistenkelige blink i en gård tvers over gata. Det ble slått alarm. Hirdstaben angripes. Eiendommen ble satt i beleiringstilstand, forsterkninger ble tilkalt, og det ble åpnet ild mot "fienden" på den andre siden av gata. Gestapo ble tilkalt, og det ble foretatt en omfattende razzia om natten. Da det begynte å lysne av dag stilnet kampen av, og det var ikke spor å finne etter "fienden" da gården ble gjennomsøkt.

Videre undersøkelser bragte for dagen at det var en trikkelinje som var falt ned og hadde forårsaket noen lysglimt.

Det er ikke greit når en ser spøkelsener i hver krok, men vi trodde denne sykdom var forbeholdt mindreårige!

LA AVISEN I STILLHET GÅ FRA HÅND TIL HÅND - SEND DEN IKKE I POSTEN.

Vi senker våre faner!

Atter er et sørgebudskap kommet hjem. Johanna Matheson er død i tysk fangenskap. H un var bibliotekar ved folkebiblioteket i Trondheim og ble arrestert høsten 1942. Ved nyttårstider 1943 ble hun overført fra Grini til Tyskland.

Videre er Harald Gjever fra Tromsø død i fengsel. Han ble arrestert i september 1943, ble overført til Falstad. Han led av hjertefeil, men ble til tross for dette holdt i forvaring. På slutten ble han lagt inn på Innherad sykehus hvor han døde 66 år gammel.

Tysk justis!

SS Standartenführer Zahlisch er skutt for "kujoneri og pliktforsømmelse" på Himmlers personlige ordre. Det er i denne forbindelse verdt å nevne at det er snau 3 måneder siden samme mann ble høytidelig utnevnt til forsvarer av Bromberg, også etter Himmlers personlige ordre.

Hvor lenge var Adam i paradiset?

Borgermesteren i Königsberg, en mindre by syd for Stettin, er skutt for å ha forlatt sin post.

Dette er Hitlers måte å holde styr på hjemmefronten på.

Freisler, president for den Tyske Folkedestål, falt som offer for det allierte bombardement av Berlin forrige lørdag. Han residerte dessuten ved rettsforhandlingene etter attentatet mot Hitler i sommer, da endel tyske generaler ble dømt til døden.

I denne forbindelse kan vi minne om den norske terrorgeneral Marthinser død.

S kjøbmen vil innhente dem alle.

De som samarbeidet med tyskerne i Frankrike

under okkupasjonen, de såkalte kollaboratører, blir etterhvert dømt. Hittil har 80 843 vært stilt for retten. 471 er dømt til døden og 272 er frifunnet.

Den tyske offiser, major Remer,

som hadde kommandoen over Berlins vaktbataljon på revoltdagen i sommer har fått en høy stjerne. Han har raske passert gradene, og har nå fått endel divisjoner under seg på østfronten. Utnevningen av en så ung og uerfaren offiser i en slik ansvarsfull stilling viser at tyskerne nå legger større vekt på politisk enn militær dyktighet. De gamle og kamperfame generaler går arbeidsledige.

Den tyske flåte.

Vi nevnte i vårt forrige nummer at det så ut til at tyskerne planla rettetten fra Östersjøen. Disse planer har nå fått fastere former.

Som kjent har omtrent hele den tyske flåte i den senere tid vært samlet i Östersjøen, spesielt i Gdynia, Danzig og Stettin. De gamle krigshavner lenger vest som Cuxhafen, Wilhelmshafen, Bremerhafen, Kiel m.v. var evakuert på grund av de stadige flyangrep. Nå er imidlertid de nye baser i Östersjøen kommet bare noen få minutters flyvning fra russernes mest framskutte flybaser. Spørsmålet blir da: Hvor skal tyskerne gjerne flåten? Det går rykter om at Oslofjorden skal være på tale, bl.a. har vi hørt nevnt at U-båtskolen i Gdynia skal flyttes til Horten.

Vi vet ikke hvor meget det ligger i disse rykter, men en slik overførsel ville være svært naturlig. Oslofjorden har gode ankringsmuligheter og god dybde overalt. Dessuten ligger den temmelig langt fra både russiske og engelske baser. Foreløpig ser det ut til at de danske havner og verfter i hvert fall blir mellomstasjon.

Amerikanske leveranser til Russland.

Det er nå offentliggjort noen tall som gir et bilde av den betydning amerikanske leveranser nå ha for den russiske krigsmakt. Det er levert ca. 12 000 fly, 6 000 tanks, 330 000 biler, 135 000 maskingeværer, 300 000 tonn sprengstoff, 1300 000 tonn levnetsmidler og store mengder bensin. Tross alt er nok dette bare en liten del av de enorme forsyninger som trenges til russernes krigføring.

I Larvik

har det nylig vært stor razzia og over 20 personer, deriblant mange framtrædende menn, skal være arrestert. Det forlyder at aksjonen står i forbindelse med sabotasjen mot Statspolitiets kontorer i Larvik, hvorunder hele bygningen ble rasert.

ÖSTFRONTEN.

Det har igjen blitt større bevegelse over Östfronten, og det er i helgen kunngjort flere dagsordrer fra marsjall Stalin. Det viktigste er at marsjall Konjev har ongått Oderlinjen. Han har gått over Oder nordvest for Breslau, og i løpet av 4 dager har han trent fram 60 km. over en 160 km. bred front. Dette betyr en ny trusel for Berlin fra sør, og han rykker nå fram på autostraden fra Schlesia til Berlin, og står her 200 km. fra hovedstaden. Liegnitz, 60 km. nordvest for Breslau er inntatt, og russiske styrker har rykket videre vestover, og skal nå stå 100 km. vest for Breslau. Lenger sør er Przeyna (Ples) inntatt. - I Pommern er det betraktelig framgang, hvor Deutsche Krone, 20 km. vest for Schneidemühl er erobret. I Öst-Pröisen har Rokosovski stormet Elbing, og dermed fullført avskjeringen av de tyske styrker östenfor. Over 40 viktige krigsfabrikker falt uskadd i russernes hender. Tyskerne hadde her 5000 falne og 2700 fanger ble tatt. Som bytte ble bl. a. tatt: 33 tanks, 200 kanoner, 790 motorkjøretøier, 40 lokomotiver, 1100 jernbanevogner, 2 skip og 27 depoter av matvarer og materiell. - Tsjerniakovski har inntatt Preussisch Eylau på jernbanen fra Königsberg til Warsjava. Også her ble et stort bytte tatt, bl. a. 1 million landminer og 1 million granater ved siden av store mengder jernbanelinje og materiell og kjøretøier. - I framrykkingen mot Stettin skal russerne ha nådd 12 km. fra Stargard. Jernbanen Stettin-Danzig er under russisk artilleriild öst for Stargard.

Russiske frontkorrespondenter skriver at det nye storangrep mot Berlin fra brohoder vest for Oder kan ventes satt i gang hvert öyeblikk. Fla nkene sikres ved marsjall Konjevs framstöt i sør og ved framrykkingen mot Stettin og andre Östersjøhavner i nord.

Også på vestfronten venter en nå britisk-amerikansk storoffensiv. De nå pågående kamper antas bare å være forberedelser. Men en gjør på den annen side oppmerksom på at tyskerne har gode naturlige forsvarsværker og at det ser ut til at de vil yte den nest fanatikse motstand. De kommende kamper ventes derfor å bli overordentlig harde.

På VESTFRONTEN

rykker de allierte videre östover. 2/3 av Reichswaldskogen er erobret, og byene Gennep og Keekken, den siste 16 km. öst for Nijmegen er inntatt. De har rykket fram til Rhinen på en 11 km. bred front, og det meldes om gatekamper i Cleve. 4000 fanger er tatt. Lenger sør har 3 dje. a. arme hatt ny framgang ved Prüm. Ved elvene Our og Sure er de lo bruhoder som er dannet delvis kommet i kontakt med hverandre og har opprettet 3 større bruhoder. Wiesdorf er inntatt. 7. de amerikanske arme har rettet et nytt angrep mot de tyske stillinger mellom Hagenau og Rhinen. Under kampene i Elsass har tyskerne mistet 23 000 mann, derav 17 000 fanger.

Flyvirksomheten over Tyskland

fortsetter og 16 jernbanestasjoner var blandt målene igår. 100 lokomotiver og 750 jernbanevogner ble ödelagt eller beskadiget. Oljeraffinerier er også bombet.

11 norske slepebåter, en mudderpram og bergningsbåten "U redd"

er av norske patrioter bordet og fört til Strömstad i Sverige. Om denne aksjon - som er en av de dristigste som noengang er utfört - skal vi bringe nærmere enkeltheter i vårt neste nummer.

Frank Johan Werner Stensrud,

son ble skutt den 9 ds. etter den av serdomstolen er identisk med den forhenværende sveitfører i A.T. og sjåfør for Axel Stang, som var etter-søkt for mordet på en politibetjent og dessuten var skyldig i flere ran og innbrudd. Det er et av nazistenes nest kjente trick å blande aln. krininelle forbrytere inn for derved å diskreditere hjemmefronten. Men det vil aldri lykkes. Vi kjenner våre folk!

Det er karakteristisk

at overlege Sæthre, advokat Gjerdrum, direktör Sundbye og direktör Wislie ble arrestert først kvelden för de ble skutt. Tyskerne har derved båtøtt sitt avskyelige gisselsystem, hvoretter de myrder helt uskyldige mennesker.

Det dreier seg her om fire meget betydelige menn, hvis bortgang betyr et stort tap for Norge.

Hva er forbrytelse?

Vår hjenlige nazipresse slår f. t. stort opp hva de kaller "terroristenes arbeidsmetoder", "avsløringer av hjemmefronten" o. lign. Hensikten er å forsøke å så splid innen Hjemmefrontens rekker, på samme måte som storebror Goebbels & Co. kranpaktig har forsøkt å splitte de allierte ved sin blodbryppende bolsjevikpropaganda. Resultatet er gitt i begge tilfeller, og kan i korthet betegnes som: Mislykket.

En annen hensikt med den pågående propagandaoffensiv mot Hjemmefronten er å forsøke å rettfærdiggjøre og undskylde de massenord som foretas av de tyske og norske bödler i form av Reichskommissars standrett og Jonas Lies serdomstol. Mordet på terrorgeneralen Marthinsen blir selvsagt framstillet som en gemen forbrytelse, mens henrettelsen av 34 nordmenn betraktes som en fullt ut rettsgyldig og berettiget handling.

Ved første öyekast kan det være at det finnes mennesker som vil bite på denne tilslørte framstilling i nazipressen, og kanskje si som så: Det var ikke annet å vente. Mordet på Marthinsen kan ikke forsvares!

Ved nærmere ettertanke er vi imidlertid överbeystet om at disse vil revidere sin oppfatning, og hele resonnementet bygger på et feilaktig grunnlag, en feilaktig vurdering av de foreliggende fakta. Dette har sin grunn i at enkelte kanskje har glemt forutsetningen for vår kamp idag, hvorfor vi kjenner og mot hvem vi kjemper. Det er da rimelig at resonnementet svikter idet det ikke er tilstrekkelig underbygget. Vi skal se nærmere på dette.

Det norske samfunn av 1939 var et höytstående, demokratisk retts-samfund bygget på Grunnloven som representerte gamle erhvervede frihetsprinsipper. Respekten for menneskeliv og privat eiendom var dypt forankret i den enkelte, som regnet ytringsfrihet og personlig frihet som selvfølgelig ting. Vårt samfunn var på marsj framover mot nye höyder, ikke med flammekastere og bajonetter, men med vilje og evne til å gjøre det beste og ytterste.

Så opplever vi 9. april 1940. Den nazistiske flammekastere fra sør ble rettet mot oss, og hensikten var klar: Det selystendige, norske frihetselskende individ skulle utryddes. Det har aldri vært Tysklands hensikt å gi Norge en fri, uavhengig stilling. Det skulle bli en provins av det store tyske rike, trele for herrefolket. Til dette nidingsverk trengtes lydige håndlangere. Det nödvendige apparat fantes i Nasjonal Samling.

Det er ingen tilfeldighet at den norske gestaposjefen K. A. Marthinsen er blitt innhentet av sin skjebne. Helt fra 1933 har denne mann vært en forkjemper for de nazistiske ideer, og har med iver kjempet for nazifilseringen av Norge. Det er selvsagt at han så sin store sjange den 9. april 1940. Höydepunktet for sin karriere nådde han da han ble gestaposjef i Norge, og på denne måte fikk anledning til å utfolde sine sadistiske tilbøyeligheter. Vi kjenner "generalmasjor" K. A. Marthinsen's forbrytelser mot det norske folk. De er store og mange!

Mot disse virkelige terrorister er det at det norske folk har reist seg til kamp for å forsvare de evige verdier. På tross av innbitt motstand fra 99% av det norske folk har nazistene forsøkt å true på oss et system som ville bety tilintetgjørelse av det individuelle menneske. Den fri vilje er et ukjent begrep i nazikretser. På toppen av det hele blir hver nordmann som i mer eller mindre grad uttrykker sin motvilje mot det system som påtvinges, uten skönsel kastet i fengsel og utsatt for den nest barbariske mishandling. Vi anklager "generalmasjor" K. A. Marthinsen!

Ja, men den alminnelige quisting kan ikke noe for dette, hevdes det. Og andre sier: Jeg snakket med en nazist som på det strengeste fordömte tyskernes framferd. DETTE ER NONSENS!

Vi må ha klart: Enhver som understøtter nazismen ved medlemskap, sympati o. lign. er med på å bygge opp böddelsystemet og er dermed fullt ut ansvarlig for de overgrep som dette system förer nå seg.

Tilfellet Marthinsen krever ingen kommentarer. Med fullt overlegg har han dolket det norske folk i ryggen. Med fullt overlegg har han i en rekke tilfeller foranlediget mishandling av våre landsmenn og vært vitende om at nordmenn ble utsatt for den verste turtur av quisting og tyskere. Han står som representant for det usleste vi kan fötre blandt oss.

forts. neste side.

Hva er forbrytelse? - fortsatt.

Det norske folk krever og kjemper for retten til å leve som frie mennesker i et fritt, uavhengig, folkestyrt land. Hver enkelt som deltar i denne kampen vet at den er farlig, og at den vil bringe offer.

Men kampen går videre, og livet lever!

Jössingfjorden - et 5 års minne.

Den 16. februar er det 5 år siden den engelske krysser "Cossack" trengte inn i Jössingfjorden mellom Flekkefjord og Egersund, og befridde 300 engelske krigsfanger fra det tyske skip "Altmark".

Episoden vakte dengang voldson oppsikt verden over, og blandt det norske folket var det delte meninger, idet flere hevdet at vi som nøytrale nasjon burde latt marinen gripe effektivt inn!

Siden er imidlertid blitt den indirekte årsak til vårt folks ubrytelige samhold. Straks etter holdt nemlig en kjent nazist en tordentale hvor ordet "jössing" ble brukt for første gang - som skjeldsord mot rettenkende og fedrelandssinnede nordmenn. Disse takket for attesten - og for uttrykket - nettopp en slik kort og presis fellesbetegnelse hadde man savnet.

Fra den dag gikk ordet "jössing" for alle tider inn i alm. norsk språkbruk!

Slepebåtene - en dristig aksjon.

Vi meldte i vårt forrige nummer at 11 slepebåter, en mudderpram og bergningsbåten "Uredd" var kommet til Strömstad i Sverige. Vi skal nå gi noen nærmere enkeltheter om denne aksjon.

Det var et taust og underlig skuespill som ble rullét opp på havna i Fredrikstad torsdag den 8. februar, mellom kl. 13.30 og 17.00. Alle slepebåtene gikk for tyske interesser, og var av meget stor betydning. Fredrikstad er nemlig tyskernes største utskipningshavn til Danmark, og alle transportskip må taues både ut og inn.

Aksjonen ble 100% vellykket, og var meget dristig gjennomført. Det lå 3 store tyske transportskip inne på havna, og på disse skipene og på kaiene var det fullt opp av tyske vakter. Likevel gikk den ene båt etter den andre ut i nokte tett rekkefølge. Den siste passerte havneutløpet straks før havna ble stengt ved blenningstiden kl. 17.20, og ingen fant det påfallende at alle båtene gikk ut. Da det ble mørkt lot en sløpene gå, og fortsatte direkte til Strömstad, hvor alle kom fram i god behold. 2 båter som ikke hadde brennstoff nok ble senket.

Det hele var meget nøyaktig og omhyggelig planlagt. En kjente til at det på dette tidspunkt var konsentrert så mange båter. Menn bevestret med maskinpistoler bordet de båter som lå ved kaiene. Mannskapet fikk beskjed om at de ville bli drept dersom de ikke lystret ordre. Kapteinene ble i enkelte tilfeller kommandert under dekk, og i andre tilfeller stilte patriotene seg ved siden av vakthavende på broen og gav de nødvendige ordre. I alle tilfeller ble kommandoen overtatt av bordingsmannskapene. Verst var det med de båter som lå side om side med de tyske transportskip, men også her foregikk bordingen uten at tyskerne merket noe, og det ble ikke gjort anskrik da slepebåtene kastet loss og gikk ut. En av båtene skulle slepe flytende skyteskiver til Rauøy, og denne trakk hele formiddagen skivene fram og tilbake, uten at tyskerne ante at den ble først av bordingsmannskapene. Etter endt arbeid gikk den til Strömstad. Det samlede mannskap som ble tatt med er ca. 50 mann.

I Moss ble bergningsbåten "Uredd" tatt på samme måte. Den skulle nettopp gå til Dröbak for å begynne hevningen av den tyske transportbåt "Donau". Den vil nok bli liggende lenge der nå. Det skal bli vanskelig å skaffe bergningsbåt!

Fra Moss meldes:

om lovløse tilstander ved byens politikammer. Den tidligere politimester er forsvunnet, og han skal være erstattet med et surrogat. Ved henvendelse til Politidepartementet får avisen bekreftet at den nye politimester på Moss heter Thorstensen, var tidligere overbetjent i Drammen, ingen juridisk utdannelse. Kvalifikasjon: Tjenestegjort ved fronten i Politikompaniet. Hertil kommer at byen fra tidligere har en "politifullmektig" Myrdahl, en juridisk student. Siste melding fra Moss går ut på at en frontkjemper ved politiet der, William Andersen, som er begynt i politiet under krigen er utnevnt til "politiløytnant".

Rottshåndhevelsen i Moss skulle således være i de beste hender!

KRIGEN I DANMARK.

ÖSTFRONTEN.

De siste dagers største begivenhet på Östfronten er den fullstendige erobring av Budapest, som ble kunngjort i en dagsbefaling fra marsjall Stalin den 13/2. Det heter der at de siste rester av den tyske garnison har overgitt seg, ialt 30 000 mann, med sjefen generaloberst Wildenbruch og hans stab i spissen. I bytte ble det blandt annet tatt 10 000 jernbanevogner, 5 000 biler og 1200 kanoner. I Budapest er ialt 150 000 tyskere og ungare satt ut av spillet. Dette er et meget viktig avsnitt av Östfronten, idet Budapest dekker innfallsporten til Bratislava og Wien, og dermed til Sør-Tyskland. 2 russiske armeer blir dessuten frigjort til andre operasjoner.

På den øvrige del av Östfronten fortsetter den russiske framrykking, hvor hovedinteressen for øyeblikket er hos marsjall Konjev. Hans styrker inn- tok igår over 200 steder og 7 byer, og er nådd fram til elva Neisse overfor Görlitz etter en siste framrykking på 30 km. Avstanden herfra og til Dresden er mindre enn 100 km, og de russiske styrker kunne se glimtene fra det siste voldsomme bombardement av Dresden. På 2 dager har russerne erobret 745 fly som tyskerne har måttet rømme uskadd fra på flyplasser.

Enkelte meldinger fra Östfronten går ut på at russerne har rykket 110 km. nordover fra Liegnitz langs autostradaen til Berlin, og skal ha nådd Sommerfeld. Disse meldinger er ikke bekreftet fra Moskva, som er sparsomme med sine kommunikeer.

Flyvirksomheten

over Tyskland viser tegn på større intensitet enn noengang før. 1300 britiske fly var inatt over Tyskland, hvor Chemnitz var hovedmålet. Videre ble Duisburg og Mainz bombet. 22 fly savnes, men endel har ant. landet på vennligsinnede område. Videre har det vært dagangrep over Dresden, Magdeburg, m.m. I Rhinland gjorde de allierte flystyrker igår over 6500 utfall, og 400 lokomotiver og 4000 jernbanevogner ble ødelagt eller hårdt skadet.

3 landsbyer er erobret sør for Reichswald på Vestfronten, og allierte styrker rykker fram mot Echternach. Ved likvideringen av Kolmarlommen ble det tatt 20 000 fanger.

M O S S ! - V E R P Å V A K T !

A N G I V E R I .

Fra ansvarlig hold på Moss meldes:

Det er ikke lenge mellom hver gang Gestapo ved hjelp av Wehrmacht og norsk Statspoliti som gribber slår ned på nordmenn som i det stille arbeider for Norges sak. Gang på gang viser det seg også at det er "nordmenn" som er opphavet til disse rassistene.

Det tyske Gestapo kommer ingen vei uten sine norske hjelpere, men dessverre, det viser seg at det er nok av dem som går fiendens errender. Disse angivere, vårt folks usleste individer, arbeider blandt oss daglig, og hver dag faller gode nordmenn som offer for deres lumskse bakhold. Vår svakhet er at vi ikke kjenner de fleste av disse angivere. Vi skal i tiden framover komme tilbake til disse arbeidsmetoder og nevne noen av dem ved navn. Vær alltid på vakt. Prat ikke på gaten, i restauranten, på badet, på kino eller lignende steder om ting som du selv er rødt på eller som du har hørt om. HUSK ANGIVERNE!

Vi nevner idag for Moss:

HELG E BECKER-ERIKSEN, gymnasiast, M O S S.

RAGNAR HOMB, kontrollør i Rygge Forsyningsnemnd, M O S S.

Vi advarer:

Vi skal komme tilbake til saken senere.

- - - " - - -

Sluttfasen nærmer seg. UN DGÅ Å BLI ET OFFER FOR TYSKERNES DESPARASJON! TIL DEG SOM DELTAR AKTIVT I NORGES FRIGJÖRING; TA OPP DITT ORGANISASJONSAPPARAT TIL REVIDERING. DET KAN GANSKE SIKKERT SIKRES ENDA BEDRE ENN TIDLIGERE. FJERN ALT UNÖDVENDIG ULOVLIG MATERIELL. GJEM DET DU MÅ OPPBEVARE BEDRE. HUSK PÅ ER ANSVARLIG FOR DINE KAMERATERS SIKKERHET!

Hva er forbrytelse? -- fortsatt.

Det norske folk krever og kjemper for retten til å leve som frie mennesker i et fritt, uavhengig, folkestyrt land. Hver enkelt som deltar i denne kampen vet at den er farlig, og at den vil bringe offer.

Men kampen går videre, og livet lever!

Jössingfjorden -- et 5 års minne.

Den 16. februar er det 5 år siden den engelske krysser "Cossack" trengte inn i Jössingfjorden mellom Flekkefjord og Egersund, og befridde 300 engelske krigsfanger fra det tyske skip "Altmark".

Episoden vakte dengang voldson oppsikt verden over, og blandt det norske folket var det delte meninger, idet flere hevdet at vi som nøytrale nasjoner burde latt marinen gripe effektivt inn!

Siden er imidlertid blitt den indirekte årsak til vårt folks ubrytelige samhold. Straks etter holdt nemlig en kjent nazist en tordentale hvor ordet "jössing" ble brukt for første gang -- som skjeldsord mot rettenkende og fedrelandssinnede nordmenn. Disse takket for attesten -- og for uttrykket -- nettopp om slik kort og presis fellesbetegnelse hadde man savnet.

Fra den dag gikk ordet "jössing" for alle tider inn i aln. norsk språkbruk!

Slepebåtene -- en dristig aksjon.

Vi meldte i vårt forrige nummer at 11 slepebåter, en mudderpram og bergningsbåten "Uredd" var kommet til Strömstad i Sverige. Vi skal nå gi noen nærmere enkeltheter om denne aksjon.

Det var et taust og underlig skuespill som ble rullét opp på havna i Fredrikstad torsdag den 8. februar, mellom kl. 13.30 og 17.00. Alle slepebåtene gikk for tyske interesser, og var av meget stor betydning. Fredrikstad er nemlig tyskernes største utskipningshavn til Danmark, og alle transportskip må taues både ut og inn.

Aksjonen ble 100% vellykket, og var meget dristig gjennomført. Det lå 3 store tyske transportskip inne på havna, og på disse skipene og på kaiene var det fullt opp av tyske vakter. Likevel gikk den ene båt etter den andre ut i nokte tett rekkefølge. Den siste passerte havneutløpet straks før havna ble stengt ved blenningstiden kl. 17.20, og ingen fant det påfallende at alle båtene gikk ut. Da det ble mørkt lot en slepebåt gå, og fortsatte direkte til Strömstad, hvor alle kom fram i god behold. 2 båter som ikke hadde brennstoff nok ble senket.

Det hele var meget nøyaktig og onhyggelig planlagt. En kjente til at det på dette tidspunkt var konsentrert så mange båter. Menn beveget med maskinpistoler bordet de båter som lå ved kaiene. Mannskapet fikk beskjed om at de ville bli drept dersom de ikke lystret ordre. Kapteinene ble i enkelte tilfeller kommandert under dekk, og i andre tilfeller stilte patriotene seg ved siden av vakthavende på broen og gav de nødvendige ordre. I alle tilfeller ble kommandoen overtatt av bordingsmannskapene. Verst var det med de båter som lå side om side med de tyske transportskip, men også her foregikk bordingen uten at tyskerne merket noe, og det ble ikke gjort anskrik da slepebåtene kastet loss og gikk ut. En av båtene skulle slepe flytende skyteskiver til Rauøy, og denne trakk hele formiddagen skivene fram og tilbake, uten at tyskerne ante at den ble først av bordingsmannskapene. Etter endt arbeid gikk den til Strömstad. Det samlede mannskap som ble tatt med er ca. 50 mann.

I Moss ble bergningsbåten "Uredd" tatt på samme måte. Den skulle nettopp gå til Dröbak for å begynne hevingen av den tyske transportbåt "Donau". Den vil nok bli liggende lenge der nå. Det skal bli vanskelig å skaffe bergningsbåt!

Fra Moss meldes:

om lovløse tilstander ved byens politikammer. Den tidligere politimester er forsvunnet, og han skal være erstattet med et surrogat. Ved henvendelse til Politidepartementet får avisen bekreftet at den nye politimester på Moss heter Thorstensen, var tidligere overbetjent i Drammen, ingen juridisk utdannelse. Kvalifikasjon: Tjenestegjort ved fronten i Politikompaniet. Hertil kommer at byen fra tidligere har en "politifullmektig" Myrdahl, en juridisk student. Siste melding fra Moss går ut på at en frontkjemper ved politiet der, William Andersen, som er begynt i politiet under krigen er utnevnt til "politiløytnant".

Rottshandhevelsen i Moss skulle således være i de beste hender!

ÖSTFRONTEN.

ÖSTFRONTEN.

De siste dagers største begivenhet på Östfronten er den fullstendige erobring av Budapest, som ble kunngjort i en dagsbefaling fra marsjall Stalin den 13/2. Det heter der at de siste rester av den tyske garnison har overgitt seg, ialt 30 000 mann, med sjefen generaloberst Wildenbruch og hans stab i spissen. I bytte ble det blandt annet tatt 10 000 jernbanevogner, 5 000 biler og 1200 kanoner. I Budapest er ialt 150 000 tyskere og ungare satt ut av spillet. Dette er et meget viktig avsnitt av Östfronten, idet Budapest dekker innfallsporten til Bratislava og Wien, og dermed til Sør-Tyskland. 2 russiske armeer blir dessuten frigjort til andre operasjoner.

På den øvrige del av Östfronten fortsetter den russiske framrykking, hvor hovedinteressen for øyeblikket er hos marsjall Konjev. Hans styrker inn- tok igår over 200 steder og 7 byer, og er nådd fram til elva Neisse overfor Görlitz etter en siste framrykking på 30 km. Avstanden herfra og til Dresden er mindre enn 100 km, og de russiske styrker kunne se glimtene fra det siste voldsomme bombardement av Dresden. På 2 dager har russerne erobret 745 fly som tyskerne har måttet rømme uskadd fra på flyplasser.

Enkelte meldinger fra Östfronten går ut på at russerne har rykket 110 km. nordover fra Liegnitz langs autostradaen til Berlin, og skal ha nådd Sommerfeld. Disse meldinger er ikke bekreftet fra Moskva, som er sparsomme med sine kommunikeer.

F lyvirksomheten

over Tyskland viser tegn på større intensitet enn noengang før. 1300 britiske fly var inatt over Tyskland, hvor Chemnitz var hovedmålet. Videre ble Duisburg og Mainz bombet. 22 fly savnes, men endel har ant. landet på vennligsinnede område. Videre har det vært dagangrep over Dresden, Magdeburg, m.m. I Rhinland gjorde de allierte flystyrker igår over 6500 utfall, og 400 lokomotiver og 4000 jernbanevogner ble ødelagt eller hårdt skadet.

3 landsbyer er erobret sør for Reichswald på Vestfronten, og allierte styrker rykker fram mot Echternach. Ved likvideringen av Kolmarlommen ble det tatt 20 000 fanger.

M O S S ! - V E R P Å V A K T !

A N G I V E R I .

Fra ansvarlig hold på Moss meldes:

Det er ikke lenge mellom hver gang Gestapo ved hjelp av Wehrmacht og norsk Statspoliti som gribber slår ned på nordmenn som i det stille arbeider for Norges sak. Gang på gang viser det seg også at det er "nordmenn" som er opphavet til disse rassistene.

Det tyske Gestapo kommer ingen vei uten sine norske hjelpere, men dessverre, det viser seg at det er nok av dem som går fiendens errender. Disse angivere, vårt folks usleste individer, arbeider blandt oss daglig, og hver dag faller gode nordmenn som offer for deres lumsk bakhold. Vår svakhet er at vi ikke kjenner de fleste av disse angivere. Vi skal i tiden framover komme tilbake til disse arbeidsmetoder og nevne noen av dem ved navn. Vær alltid på vakt. Prat ikke på gaten, i restauranten, på badet, på kino eller lignende steder om ting som du selv er rødt på eller som du har hørt om. HUSK ANGIVERNE!

Vi nevner idag for Moss:

HELGE BECKER-ERIKSEN, gymnasiast, M O S S.

RAGNAR HOMB, kontrollør i Rygge Forsyningsnemnd, M O S S.

Vi advarer:

Vi skal komme tilbake til saken senere.

--- " ---

Sluttfasen nærmer seg. UN DÅ Å BLI ET OFFER FOR TYSKERNES DESPARASJON! TIL DEG SOM DELTAR AKTIVT I NORGES FRIGJØRING: TA OPP DITT ORGANISASJONSAPPARAT TIL REVIDERING. DET KAN GANSKE SIKKERT SIKRES ENDA BEDRE ENN TIDLIGERE. FJERN ALT UNØDVENDIG ULOVLIG MATERIELL. GJEM DET DU MÅ OPPBEVARE BEDRE. HUSK DU ER ANSVARLIG FOR DINE KAMRATERES SIKKERHET!

De amerikanske tap i vest

er iflg. den amerikanske minister Stimson 333 000 mann i tiden 6/6-31/12 f.år. Herav er 54 000 falt. De britiske tap i samme tidsrum oppgis til omlag halvparten, slik at de samlede allierte tap kommer temmelig nær opp til en halv million mann.

Det tyske frihetsråd i Moskva

som er dannet blandt krigsfanger, herunder ca. 30 generaler med generalfeldmarsjall Paulus (fra Stalingrad) i spissen, har kringkastet et opprop til det tyske folk. De tilbakeviser her bl. a. den nazistiske propaganda om at alle tyskere vil bli deportert til Sibir, og det de hevder at det ville være naturlig at russerne først begynte med krigsfangene. Disse er inndertid blitt korrekt behandlet. "Den nazistiske propagandaledelse" heter det videre i oppropet "innpoder det tyske folk med skrekpropaganda for derved å presse motstandskraften til det ytterste. Vi er overbevist om at hver eneste tysk soldat som faller og hver eneste sivilperson som blir drept, dør forgjaves".

Den tyske general von Zeitlitz som også er krigsfange i Moskva, har rettet en ny appel til Tysklands befolkning. Han hevder at russernes vinteroffensiv betyr Tysklands endelige og uigjenkallelige hederlag, og at det er vanvidd å fortsette kampen. "Vil dere et det siste grunnlag for eksistens etter krigen skal bli ødelagt?" spør han. Hvor dag kampen fortsetter betyr nye ødeleggelser som vil gjøre situasjonen ennå mer vanskelig i framtiden. Hele folket må nå hjelpe til å få styrtet Hitler og hans styre" slutter Zeitlitz.

40 norske quislinger

er det ialt som sitter arrestert i nærheten av Kirkenes. De beskjeftiges med veiarbeide, snømåking etc. Folk der oppe ser dem ofte når de marsjerer ut morgen og kveld. De er sky i blikket og humøret er ikke serlig godt.

Fenrik Thor Hoyerdahl har avlagt fangeleiren et besøk og forteller: "Det kom en rar følelse over meg da jeg i min norske uniform steg inn i rummet og alle som en spratt opp og stod som tentende lys. Jeg sa ingenting, bare gikk og målte hver enkelt med øynene. Hos enkelte kunne jeg merke undertrykt hat, men alle var svært tarme".

Ja, slik endte Pernilles korte frøkenstand.

Desperasjon og galskap

De stadige sabotasjehandlingene her i Oslo har foruroliget tyskerne grenseløst. Etter mørkets frembrudd ser de en sabotør i ontrent hver nordmann. Og hvis de finner noens oppførsel mistenkelig, skyter de straks. Nordmann som er ute i ørend som selv tyskerne ville finne uklanderlige, risikerer å bli skutt. Det lender nesten hver kveld at en eller flere blir såret og endog drept. En kveld i slutten av desember ifjor ble ikke mindre enn 3 personer drept eller alvorlig skadet.

Fra den øvrige del av landet meldes om lignende tilfeller.

Kullsituasjonen i Norge

vil bli prekær etter at tyskerne har tapt Schlesia. Importen har forøvrig vært ubetydelig i det siste og lagrene er nå så små at det ventes drastiske innskrenkninger i jernbanetrafikken fra midten av februar eller kanskje tidligere. En nå gå ut fra at all sivil persontrafikk vil bli praktisk talt stanset.

Tyske lokomotivførere

har nå overtatt på Nordlandsbanen, idet tyskerne ikke hadde tillit til de norske. Det er også kommet ca. 100 tyske lokomotiver til Norge, men disse er i en så elendig forfatning at omlag halvparten av dem stadig berinner seg på verksted.

Den japanske hær

består av 4 millioner mann, uttaler en amerikansk offiser. Amerika har hittil erobret 10 millioner kvadratkilometer land i Stillehavet, men fremdeles står like nye igjen. De nåværende operasjoner foregår 2 000 km. borte fra de amerikanske baser, og jo nærmere krigen kommer Japan, desto større blir fordelene for Japan, da dets forsyningslinjer blir kortere.

Under de 4 første uker av felttoget på Luzon mistet japanerne 48 000 mann. Amerikanerne mistet 7 000.

Flyvefotoper som er tatt over Singapore

viser at den store 50 000 tonn flytedokken er senket. Den var 237 meter lang og 57 meter bred. Den er bygget i Storbritania og ble slopet stykkevis til Singapore. Den ble senket av eng. ing. tropper da jap. inntok byen.

R E S U L T A T E T

av Krimkonferansen ble offentliggjort den 12/2 samtidig i London, Moskva og Washington. Vi skal referere det viktigste av innholdet:

Kampen mot Tyskland.

Vi har gransket de militære planer under full meningsutveksling. Nye og kraftigere slag vil bli rettet mot Tyskland fra øst, vest, nord og sør, og disse angrep er planlagt til minste detalj. Det intime samarbeid mellom de 3 stormakter vil fortsette. Vi vil gjøre det klart for tyskerne at fortsatt motstand bare vil gjøre det verre for dem selv etter krigen. Vi forlanger fortsatt kapitulasjon uten betingelser. Vi er blitt enige om vilkårene for en slik kapitulasjon, men disse vil først bli offentliggjort etter at Tyskland er fullstendig slått.

Hver av de allierte nasjoner vil besette sin del av Tyskland. Sovjet i øst, Englan nordvest T. og U.S.A. sørvest T. Det vil bli en felles alliert kontrollkomisjon med hovedsete i Berlin.

Vi er besluttet på å oppløse alle nazistiske organisasjoner, alle tyske styrker og for all tid utrydde den tyske generalstab som i over 150 år har forårsaket stadige kriger. Vi er besluttet på å fjerne, eller ødelegge alt krigsmateriell, krigsfabrikker vil bli ødelagt eller stillet under kontroll. Krigsforbryterne vil bli trukket til ansvar.

Vi har funnet det riktig at Tyskland skal yte erstatning for de ødeleggelser de har påført andre nasjoner. Denne erstatning skal skje i form av varer. En alliert komite med hovedsete i Moskva skal undersøke og bestemme hvor stor erstatning Tyskland skal og kan betale. Vi er besluttet på å oppløse det nasjonalsosialistiske parti og de nazistiske lover, samt å fjerne all nazistisk innflytelse i det offentlige, kulturelle og politiske liv. Det er ikke vår hensikt å ødelegge det tyske folk, men verdige levelige vilkår for folket vil det først kunne bli når nazismen er fullstendig utryddet.

Den internasjonale organisasjon til sikring av verdensfreden.

De planer som ble lagt i Dumbarton Oaks er blitt utbygget. Vi er kommet til enighet også om avsterningsspørsmålet, som tidligere stod åpent. Vi har planlagt en ny verdenskonferanse for å bringe sikkerhetsorganisasjonen inn i fastere former. Denne konferanse vil bli holdt i San Francisco fra den 25. april 1945. Frankrike og Kina vil bli innbudt til å delta.

Manifest om de befriede land.

Vi har diskutert de befriede lands stilling og vil her følge den politikk som ble lagt til grunn for "The Atlantic Charter". Vi er blitt enig om en samordning av de tre regjeringer for å kunne hjelpe de befriede folk til å løse alle politiske spørsmål på demokratisk vis. Alle skal ha rett til å velge sin egen regjeringsform. Vi vil hjelpe alle folk i gjenoppbygningen av et fredelig økonomisk og politisk liv. Vi vil hjelpe til at det i alle befriede land snarest mulig blir dannet provisoriske regjeringer på bredest mulig demokratisk grunnlag, og disse regj. skal forplikte seg til å gjennomføre frie valg så snart som mulig, slik at den endelige styreform kan bli fastlagt.

Det polske spørsmål.

Vi er kommet til full enighet om Polen, som forøvrig er kommet i en ny stilling etterat hele landet nå er befrikk av den røde arme. Den nåværende Lublinregj. skal omdannes til en samlingsregj. på bredest mulig basis og på bredest mulig demokratisk grunnlag ved at det skal opptas medlemmer blandt demokratene i Polen og representanter for polakkene i utlandet. Den nye regj. skal hete "Polens nye provisoriske samlingsregjering" og denne skal forplikte seg til å gjennomføre frie valg så snart som mulig. Så snart den nye regj. er opprettet vil den bli anerkjent av de allierte regj.

Vi er kommet til enighet om at Polens østgrense må følge Curzon-linjen med et par forandringer fra 5 til 8 km. i Polens favør. Vi er klar over at Polen må få utvidelser i nord og vest. Dette spørsmål vil bli endelig løst ved fredskonferansen.

Jugoslavia.

Vi er blitt enige om at planen om en sammensmeltning av Titos regj. og den jug. regj. i London skal settes i verk under general Titos ledelse. Det skal opprettes et regentskap på 3 medlemmer som skal utøve kongen funksjoner inntil en folkeavstemning kan fastlegge den endelige styreform. Det antifascistiske råd skal suppleres med demokratiske representanter.

(fortsettes neste side)

Krinkonferansen-fortsatt

Utenriksmøter.

For å lette samarbeidet og løsningen av spørsmål som måtte oppstå har vi besluttet at det skal holdes regelmessige møter mellom de tre lands utenriksministre, etter tur i de tre hovedsteder. Det første møte blir i London. Slike møter vil bli holdt med 3-4 måneders mellomrom.

Proklamasjonen bekrefter tilslutt de 3 nasjoners ubrytelige vilje til også i framtiden å fortsette den forståelse og det samarbeid som har gjort seiren mulig.

D O M M E N.

I over en uke har verden med spenning ventet på nyheter fra møtet mellom de "tre store". Spenningen har vært så stor fordi en visste at dette møtet ville behandle spørsmål, hvis løsning ville være bestemmende for den nye verdens framtid og sikkerhet. Man satte store forhåpninger.

Nå er imidlertid sløret revet til side. Resultatet av 8 dagers forhandlinger i byen Jalta på Krim, hvor over 600 personer deltok, er offentliggjort. Verden puster lettet, forhåpningene er ikke gjort til skamme. Spenningen er gått over til tilfredsstillelse, for ikke å si begeistring. Den proklamasjon som er sendt ut vil gå inn i verdenshistorien som "Krinkonferansen".

Også vi finner grunn til å hilseproklamasjonen med takk og tillit. Den gir uttrykk for en ærlig vilje til å bygge opp en ny og bedre verden og å løse alle spørsmål på freidlig basis. Serlig manifestet om de befriete land har betydning for oss. Det er verdt å merke seg at det demokratiske prinsipp går som en rød ledetråd gjennom det hele. Dokumentet er en seir for demokratiet.

For Tyskland vil det være en skuffelse. De har nemlig også stillet forhåpninger om at det skulle oppstå splid mellom de allierte. Men disse håper engang for alle slått under bena, og all den tyske giftpropaganda har vært fo gjevnes. Proklamasjonen er i virkeligheten dødsdommen over nazismen og fascis men, og dommen over Tyskland.

Man kan spørre om det er en rettferdig dom. Vi svarer med et nytt spørsmål: Hva er hensikten? Jo, den kan kort og godt sammenfattes i 2 setninger:

1. Verden nå engang for alle sikres mot overgrep fra den tyske militarisme.
2. Tyskland nå i størst mulig utstrekning yte erstatning for de ødeleggelser de har forvoldt.

De forholdsregler som er tatt er nødvendige for å sikre disse 2 ting, og da er de rettferdige. Tyskland kan aldri betale den uhyre sum av ødeleggelser deres krig har påført verden. Nesten alle land er utarmet slik at det vil ta årtier å komme på fote igjen. Forsåvidt er det liten forskjell på seierherre og beseiret. Men det bør ikke gjenta seg som etter forrige krig - at Tyskland faktisk stod sterkest igjen. Derfor er det både rett og rimelig at det skal yte erstatning. Ikke i penger, som skapte slik røre forrige gang, men i varer.

Det er grunn til å merke seg at avtalen ikke inneholder noe om tysk arbeidskraft skal sendes ut av landet, slik som Sovjet forlangte tidligere.

Bare på et punkt reagerer vi, nemlig på Polens utvidelse i øst. Den polske Lublinkomite nevner her Oder-linjen. Dersom dette skal gjennomføres nå i tilfelle befolkningen forflyttes. Et tysk minoritetsforhold av betydning i Polen vil neppe bli bra.

Det neste spørsmål er om det er klokt å offentliggjøre dommen for Tyskland er slått fullstendig. Vi svarer: JA. Det er mulig det ikke er smart, for det vil kanskje resultere i en ny fanatisk krapetrekning fra tysk side. Men i den nye og bedre verden skal man i mellomfolkelige spørsmål ikke gjøre det som er smart, men det som er riktig. Freden nå bygge på tillit. Det ville vært galt å forespille tyskerne en fred som ikke var i overnesstermelse med det som kan ventes.

"Enhver er sin egen lykkes smed".

--- 0 ---

De svenske aviser

fører et meget kraftig språk i anledning de siste tyske henrettelser i Oslo. "Den som bare vil ødelegge, han slår i blindhet" - "Tyskerne blottes nå fullstendig det forferdelige systemet med å skyte gissler" - "en øket desperasjon for dem som ser slutten" er vanlige kommentarer. Enkelte avviser enda lenger og mener at tiden nå er innå til å handle, og forlanger en åpen, svensk intervensjon. Andre krever at den diplomatiske forbindelse med Tyskland skal brytes. "Men", skriver en avis "det hele resulterer vel i at utenriksminister Gunther gjør en av sine vanlige "forestillinger" i Berlin.

- 19. februar 1945. -

Arbeidssituasjonen.

Arbeidsledigheten står for døren. Anleggsvirksomheten opphører, bedriftene innskronker og stanser, kommunikasjonene bryter sammen. Det virker rent komisk når "riksfullnektigen for arbeidsinnsats" sender ut oppfordring til arbeidsgivere og bedriftsledere om å holde på folkene i lengste laget og søke den beskjeftiget med opprydnings- og vedlikeholdsarbeider n.v.

Vi minnes plakaten fra årsskiftet 1940/41: "Arbeidsledigheten avskaffet på 6 uker", vi minnes tvangsutskrivningen fra 1941 og framover, vi minnes "riksfullnektigens" tiltredelsespreken så sent som ifjor sommer i forbindelse med den påtenkte mobilisering av ungdommen.

Hva er det så som er skjedd i mellomtiden, som har snudd det hele fullstendig på hodet?

Jo, sammenbruddet står for døren. Det sammenbrudd som nå kommer i alle de land Tyskland har okkupert.

Som i alle andre besatte land, kom tyskerne her i Norge til velfylte lagre av alle slag, til et førsteklasses transportvesen, til en hypermoderne industri med forholdsvis nye maskiner, til en befolkning med bra matreserver og velfylte garderobes.

Disse goder gjaldt det for tyskerne å utnytte, og systematisk satte de i gang den mest raffinerte utplyndring. Uten tanke på framtiden og konsekvensene blir lagrene oppbrukt, maskinene utslitt, bilmateriellet ødelagt, jernbanemateriellet nedslitt, veiene oppkjørt. Intet nytt kan skaffes og det som er kan ikke engang holdes ved like. Og våre klar og sko slites etter hvert ut, nytt kan ikke skaffes. Her er som overalt har tyskerne fulgt mottoet: "Etter oss kommer syndfloden".

I de andre okkuperte land har det hele vært sammenbruddet nær på det tidspunkt befrielsen kom, og hvor ikke solve krigshandlingene har ødelagt tilstrekkelig har tyskerne med sin brente jords strategi sørget for det som skulle til for å skape et fullstendig sammenbrudd. Slik var det i Frankrike, Holland, Belgien, Italia og Grekenland.

Deretter har propagandaministeriet fått i oppdrag å legge skylden på befrierne, som kommer til den gigantiske og lite takknemmelige oppgave å bygge opp igjen det tyskerne har brukt 5 år på å rive ned.

Det som gjør situasjonen i Norge så interessant, er at SYNDFLODEN ER T FERD MED Å INNHENTE TYSKERNE. De klarer ikke å holde det gående stort lenger det vet de, og nå gjelder det for enhver pris å berge stumpene. Framforalt må folket holdes i arbeid, de må ikke merke noe. Da ville jo nemlig hele propagandanen om den skrekkelige befrielse være forfeilet, frykter tyskerne. Folk vil kunne si: Verre kan det ikke bli!

Vi kan trøste tyskerne med at de ikke behøver være engstelige. Tross 5 års terror har vi ennå ikke tapt evnen til å se gjennom deres propaganda, til å se sannheten. Vi kjenner allerede sannheten!

Tyskerne gjør fortsatt stort nummer av de "hermelige" dokumenter som skal være funnet hos direktør Schelderup. Også denne propaganda er fullstendig forfeilet, de lærer tilsynelatende aldri å kjenne vår mentalitet.

Roma ble ikke bygget på en dag. Vi som har opplevd en tysk okkupasjon, som har sett utplyndringen og forandringen fra 1940 til idag, og som vet at slik - og kanskje verre - er det overalt etter tyskerne, vi vet at det ikke er gjort på uker eller måneder å bygge alt opp igjen. Men det er en tilfredsstillelse for oss å vite at vår regjering gjør alt som kan gjøres, og allerede har lagt omfattende planer for forsyningene og arbeidslivet etter krigen. Vi vet at hele verden har lettere for å forsyne oss enn et Tyskland i krapetrekninger. Vi vet at vi forhandler med nasjoner og menn som ikke lover mer enn de kan holde, men som setter sin ære i å holde minst det de lover. Vi vet at vi går mot lysere tider. Vi vet at vi går mot friheten.

Vi håper tyskerne finner flere såkalte "hermelige" dokumenter. Det er vel den eneste mulighet for at papirer som viser vår regjerings arbeide blir offentliggjort her i landet!

vvvvvvvvvv

AVISEN ER TIL FOR AT FLEST MULIG SKAL FÅ LESE DEN. LA DEN GÅ FRA HÅND

TIL HÅND BLANDT DINE ARBEIDSKAMERATER OG VENNER, MEN

V E R A L L T I D F O R S I K T I G .

Franco fisker - uten napp!

Gjennom amerikanske aviser er det nå blitt kjent at den spanske ambassadør i London i november ifjor overleverte til Churchill et brev fra general Franco, hvor denne slo på om ikke tiden nå var inne til en spansk-britisk allianse mot Sovjet!

Churchill har nå sendt Franco et svar, der han bl. annet peker på at Spania under den nåværende krig ikke har inntatt en nøytral, men en ikke krigførende holdning. Videre henviser han til de gjentatte uttalelser under krigen hvor det er gitt uttrykk for ønske og overbevisning om en totalitær seir. Dessuten har Spania holdt en divisjon i kamp mot våre allierte i øst, skrev Churchill, som fortsatte: Jeg anerkjenner imidlertid Spania for holdningen ved det franske sammenbrudd, og for at det ikke ble lagt noen hindringer ved kampene i Nord-Afrika.

Storbritanias allianse med Sovjet er imidlertid en fast pakt, og danner grunnlaget for vår framtidige politikk. Det ansees meget tvilsomt om den spanske regjering vil bli innbudt til å delta i den kommende fredskonferanse mellom de florente nasjoner, sluttet Churchill.

Den svenske norgeshjelp.

Intendanten i Norge for "Svenska Norgeshjelpen" har i svensk kringkastning gitt disse opplysninger om virksomheten:

Det er alt i alt i Sverige gjennom denne organisasjon innsamlet til hjelp for Norge 50 millioner svenske kroner. Midlene brukes hovedsakelig til utdeling av nærrende suppe til bestemte befolkningsgrupper i Norge, såsom skolebarn og gamle. Det utdeles pr. dag ca. 250 000 porsjoner. Man håper med det første å kunne utvide bespisningen til også å omfatte barn under skolepliktig alder og til visse grupper av funksjonærer og arbeidere, slik at det samlede antall porsjoner kan komme opp i 325 000 - 350 000 pr. dag. Svenska Norgeshjelpen driver et sykehus i nærheten av Oslo med et gjennomsnittlig beslegg på 118 pasienter, og dessuten 4 rekonvalesentehjem. Nærrende kost er også i større porsjoner blitt tilstillet div. sykehus, gamlehjem, barnehjem m.v. Utdelingen finner sted spredt over hele landet. De kvantiteter mat som i 1944 er delt ut i Norge ville dersom det ble fordelt gå opp i 15 kg. pr. innbygger. Klær er også i store mengder blitt samlet inn i Sverige og delt ut i Norge.

Lofottorsken.

N.S. myndighetene gjør alt som står i Deres makt for at Lofottorsken skal komme tyskerne til gode. Det er utstedt en rekke nye forordninger, som alle har samme hensikt: At tyskerne skal få all den fisk de kan transportere bort.

Ved fiskefiletfabrikken i Bodø arbeider omlag 600 deporterte russere, hvoriblandt en rekke kvinner. 50 quislinger holder vakt over dem. Ellers er det nesten ingen norske ved fabrikken.

Tyskerne har i år de største vansker med å skaffe fram olje og brennstoff til fiskerflåten.

Naziskipsnekler Ditlef Lexovs konterer.

ble for en tid siden hjemsoekt av 4 menn. De bandt gårdens vaktmester og vaskekone, og fjernet så fra kontorene bl. a. en diktafon, 13 skrivemaskiner og sjefens private radio.

Brukseier Haneberg.

som ble skutt den 13/2 var angiver og en farlig vaktrmann i grensetraktene. Han var også formann i den nazistiske jegerorganisasjon.

Redaktør Olav Eide jr.

i "Nationen" er død, 31 år gammel, melder dagspressen. Vi kan tilføye at det ikke var noen annen død. Han ble nemlig funnet skutt i sin seng. I den senere tid har han vært meget nervøs på grunn av krigsbegivenhetene. Og han har gått i en stadig redsel for å bli skutt, noe som han visste seg fortjent til. Den siste rest av sitt mot har han nå brukt til å ta sitt eget liv. Med ham har nazistene mistet en av sine feigeste og usleste medarbeidere.

I nekrologene i dagspressen betegnes han som " - en ildsjel som kompromisløst gikk inn for det han mente var riktig!" Er det med tanke på hans siste handling ???.

Nazipresten Jac. Haugen

i Arendal er blitt utnevnt til domprost i Stavanger. Ved sin avskjedsproken i Arendal hadde han 11 tilhørere. Nyttårsdag - da pastor Sagdahl på eget initiativ holdt gudstjeneste i samme kirke - var det samlet omlag 1000 tilhørere.

Churchill er blitt æresborger av Athen.

På tilbakerreisen fra Krimkonferansen avla Churchill påny Athen et besøk. Han ble mottatt av befolkningen med stormende begeistring, og ble høytidelig utnevnt til æresborger av byen. En av hovedgatene der vil bli oppkalt etter ham.

"Der Angriff" innstiller.

Det meldes fra Berlin at det kjente blad "Der Angriff" sluttet å utkomme fra 14/2. Avisen var grunnlagt av Goebbels, men er i den senere tid mer og mer gått over til å bli den tyske arbeiderleder, dr. Leys, talerør. Man mener at det er Himmler som står bak, idet han har et horn i siden til dr. Ley.

Den jugoslaviske regjering.

har søkt de alliertes komite for krigsforbrytere om å få utlevert - og om tillatelse til å dømme for jugoslavisk domstol - den italienske general Mario Rato. På den jugoslaviske liste over krigsforbrytere er også oppført den ungarnske riksforsander Horthy.

Kampen mot drivstoffet.

Den kamp som det allierte flyvåpen - særlig i det siste år - med stadig stigende intensitet har ført mot de tyske oljeraffinerier og fabriker for framstilling av syntetisk brennstoff har ikke vært uten resultat. Fra autoritativt hold meldes at tyskernes oljeproduksjon nå er under 20% av produksjonen i april 1944.

Det kan i samme forbindelse nevnes at det i løpet av en måned er falt i russernes hender over 3500 tyske fly, som ikke har kunnet starte på grunn av mangel på bensin.

Et godt kup!

Russernes framrykking på østfronten har gått så hurtig for seg at tyskerne i mange tilfeller er blitt fullstendig lanslått. Som eksempel kan et kup av en russisk kavaleriavdelingen, som under et dypt og overraskende innfall nådde fram til en stasjonsby i nærheten av en storby i kveldingen. Tyskerne ante ingenting om framstøtet, og jernbanelinjen gjennom byen var overbelastet med evakueringsstog. Den russiske kommandant gav følgende ordre: "Besett stillverket og pens alle inngående tog inn på sidesporene!"

Og her rullet de togene inn i tett rekkefølge, fullstappet med soldater og partifolk som trodde de var i trygt farvann. Det moret russerne kostelig å se den overraskelse de lå for dagen da de steg ut og oppdaget at de så og si var kommet i løvens gap.

Da det lysnet neste morgen kunne russerne telle opp 47 lokomotiver og over 1800 vogner som nattens bytte!

Forhenværende "Herrenvolk".

Noen dager før russernes vinteroffensiv tok til var Hitler i en Ost-Prøssisk by, hvor han bl. annet holdt en tale til parti- og statsfunksjonærer, som ble oppfordret til å drive geriljakrig hvis de skulle komme bak de russiske linjer.

Det ser nå ut som om denne oppfordring fullstendig har gått øre forbi. Russerne forteller nemlig at - bortsett fra SS-folk - inntar tyskerne en nesten latterlig underdanig holdning. Særlig gjelder dette partifolk og andre som følger de ikke har rent mel i posen. Disse forsøker gjerne å innsmigre seg hos russerne.

Dette er en bekreftelse på Churchills uttalelse for en tid siden: "Tyskerne er enten arrogante eller krypende -"

Det går rundt

for den ene nazist etter den andre nå. Det siste tilfelle er Sven Erik Rolf, sønn av Ernst Rolf. Han har begynt å se flammer! Han kommer styrtdende bort til folk på gata og spør om de ikke ser det brenner på dem. Det er ikke greit når nervene klikker!

ÖSTFRONTEN.

I Öst-Pröissen fortsetter likvideringen av de innesluttete tyske stykker og byene Mehlsack og Wormditt syd for Königsberg meldes inntatt. På gransa mellom Polen og Öst-Pröissen er Graudenz omringet.

I Pommern er harde tyske motangrep slått tilbake i området öst for Stargard. Det raser våldsomme kamper ved Frankfurt an der Oder.

I Nedre-Schlesia har Konjev inntatt jernbanebyen Sagan og Naumburg ved Queiss, som er nådd på en bred front. I Sagan ble 1400 tyskere drept. Det foregår harde kamper 20 km fra Kottbus, og ringen om Breslau sluttet seg til dig tettere. Guben bombarderes.

Enkelte meldinger forteller om store panserslag på nordbredden av Don i Komaron avsnittet, og det ventes en ny offensiv mot Bratislava og Wien.

Tsjerniakovski, som ledet operasjonene i Öst-Pröissen er avgått ved døden etter å være blitt såret. Han var 36 år gammel, og var den yngste av lederne for en armegruppe på Östfronten.

VESTFRONTEN.

Allierte tropper har trengt inn i Goch, og har vunnet nytt terreng ved Calcar. De har trengt gjennom 3 forsvarsbelter i en dybde av 25 km. 15 000 tyskere er satt ut av spillet, derav er 8 000 fanger.

3. amerikanske arme har erobret Rohrbach og Schankweiler öst for Echt nach. 7. amerikanske arme har avvist tyske motangrep i Saargemündavsnittet.

Montgomery uttaler at de allierte nå vil gi tyskerne det avgjørende "knock out". Siste runde er inne, og slag vil bli rettet fra mere enn en kan sies her.

Von Rundtstedt er dekorert med en mengde eikeløv, briljanter o. lign. Dette er som regel siste runde før de er ferdige på arenaen.

STILLEHAVET.

Påny er det overraskelser i Stillehavet. Et særkommunikat fra admiral Niemitz forteller at amerikanske tropper har gått iland på Iwo-jima, en ø i Vulkangruppen, 1000 km. syd for Tokio. Landgangen ble foretatt av marine-soldater, som ble støttet av store flystyrker. 800 skip deltar i aksjonen. Øya er bombet i 3 døgn på forhånd, og de store kanoner er bragt til taushet. Harde kamper er igang.

Amerikanerne har også gått iland på Corregidor, øyfestningen ved innseilingen til Manilla-bukta, og kampene her går mot slutten. Batan-halvøya erobret etter 1 døgn kamp.

I forbindelse med landgangen på Iwo-jima operer en større amerikansk flåtestyrke. Den består bl.a. av mellom 15 og 20 hangarskip, en rekke slagskip og større krigsskip. I flere døgn på rad har ca. 1500 fly fra disse hangarskip bombet Tokio og andre mål i Japan. Det er ingen japansk motstand av krigsskip eller fly av betydning. 500 japanske fly er ødelagt, herav 17 på bakken. Dessuten er 1 japansk eskorte hangarskip senket, og 2 destroyere samt 32 andre skip senket og skadet. Amerikanerne har mistet 49 fly, men ingen skip er senket.

Ny landgang i Burma, 100 km. sydøst for Akiab. Truselen mot Mandalay øker.

Flyvirksomheten

uke

over Tyskland i foregående var mere ilter enn noensinne. Det har gått serlig hardt ut over Dresden. Onsdag var ialt 10 000 allierte fly over Tyskland, og kastet 11 000 tonn bomber i løpet av 1 døgn. Det er serlig trafikk knutepunktene og oljeraffinerier som er hovedmålene. Igår var Mosquitos over Berlin og Mannheim. For 6 dag på rad har allierte fly fra Itali bombet mål i Wienområdet, samt bruer over Brennerpasset.

Nok en alliert konvoi

er kommet uskadd fram til Sovjet-Russland, skjønt tyskerne sendte ut store styrker U-båter og torpedofly etter den. 3 tyske fly ble skutt ned, og 2 ubåter senket, og en del andre skadet. Konvoiens kommandør var en norsk sjøoffiser.

Schweiz har sperret

alle tyske tilgodehavender i landet for å undersøke påstanden om at tysk kapital overføres til Schweiz.

P A R O L E

Hjemmefrontledelsen har sendt ut følgende parole med motto:

VÆR MED Å FORBERED DET RETTSLIGE OPPGJØR!

Den uro som har vært i endel befrie land har delvis sin grunn i uoverensstemmelser angående det rettslige oppgjør. De respektive myndigheter har ikke så raskt og effektivt som ønskelig foretatt oppgjøret med de som har sveket. Dette må ikke gjenta seg hos oss. Ingen skal slippe sin straff, men det er de lovlige myndigheter som skal fremme rettsoppgjøret, og til dette trenges et klart bevismateriale. Ingen lynsjustis eller selvtukt må finne sted. Svikerne trenger ingen martyrer.

Det er av stor betydning at rettsoppgjøret foregår raskt og effektivt, og ingen misforstått medlidenhet eller sentimentalitet skal kunne redde de skyldige. Enhver sviker må stå til ansvar for sine handlinger.

De norske myndigheter ute og hjemme forbereder dette oppgjør. Men det trenges dessuten assistanse fra hver mann og kvinne. Enhver må hindre at bevismateriale går til spille.

SKRIV NED ALLE OPPLYSNINGER SOM KAN VÆRE AV INTERESSE!

Gjem disse på et sikkert sted, og ta dem fram når tiden er inne. Dette vil i betraktelig grad lette politiets arbeid etter krigen.

Vær serlig oppmerksom på følgende:

Skriv ikke ned rykter eller antagelser, men bare kjensgjerninger. n i n g e r, ting som du er helt sikker på. La ikke framstillingen få farge av personlig forbitrelse. Det er den rene sannhet som skal fram, ikke din personlige oppfatning.

Oppgi alle vitner så nøyaktig som mulig, og få med alle enkeltheter. Når skjedd det? Og hvor? Tidfest også nedtegnelsen.

Av spesiell interesse er:

Hvem har vært medlem av N.S.? Når meldte de seg inn, før eller etter 9/4-1940? Når meldte han seg ut? Har veck. vært medlem av Hirden, Germanske SS eller lign., eller drevet med angiveri? Har han vært med på arrestasjoner eller plukket ut gissler? Hvem har vært Gestapo-agent, torturert gode nordmenn eller begått mord? Hvem har stjålet verdier fra boder etter nordmenn som enten er arrestert eller har måttet forlate landet, eller stjålet midler fra organisasjoner som har fått sine eiendeler beslaglagt?

Videre må opplysninger søkes om den som har tjent seg rike ved å arbeide for tyskerne, og quislinger som har avsatt gode nordmenn fra deres stillinger eller foretatt ulovlige bevilgninger. Hvem har hjulpet fienden til å ødelegge norsk eiendom under tilbaketog?

Alt dette er det av serlig interesse å få brakt vitnefast på det rene.

VÆR MED Å FORBERED DET RETTSLIGE OPPGJØR!

K R I G S - K R O N I K K

For en tid siden var det tegn som tydet på at russerne ville foreta et lynfranstøt direkte mot Berlin. Denne optimisme var imidlertid ikke vel begrunnet. Det var rimelig at den røde hær ville sikre sine flanker. Stettin og Östtersjøen var logiske retninger, og dette har også funnet sted. Den russiske kille er således betraktelig utvidet både nordover og sydover, og tyskernes utsikter til motstøt er ikke store.

Det er nå kjent at tyskerne hadde planer om en motoffensiv fra Dresden-området, men Konjevs riktige franstøt i Schlesia har slukt de tyske reserver, og de våldsomme allierte luftbombardementer av Dresden og Chemnitz satte en stopper for disse storslåtte tyske planer, som således ble knust i fødselen.

Men også andre motangrep er under utvikling. Men det er ikke sannsynlig at tyskerne har slagkraft nok til å kunne gi den røde hær noe avgjørende knevevslag eller forårsake omgrupperinger blandt russerne. Det vil i høyden dreie seg om spredte angrep. Denne taktikk er ulik den tyskerne tidligere har benyttet, idet den tyske hærledelse alltid har forsøkt å konsentrere sin styrke til kraftige slag. Årsaken til forandringen er imidlertid å søke i at tysker-

fortsettes neste side.

Krigs-kronikk fortsatt :

ne ikke lenger nakter å sette igang noe konsentrisk hovedangrep. Det er mange frontavsnitt som skal forsvares. Russerne presser på syd-øst for Stettin, de russiske bruhoder ved Oder skal angripes, og ved elva Neisse, den siste var hindring syd for Frankfurt, er situasjonen truende. Videre skal russerne holdes tilbake fra Donaus vestre bred.

Tyskerne benytter seg nå av en brannmanstaktikk som i høyden kan oppholde russerne litt. De tyske tiltak er improvisasjoner, forhastede og tilførlige, uten den nødvendige slagkraft til å frantvinge avgjørelser.

VESTFRONTEN

Hvorfor slår ikke de allierte til i vest? Det ville se helt logisk ut med et samtidig angrep i øst og vest. Det hele kan se så enkelt ut, men vanskelighetene er fremdeles store. Det er også en vesensforskjell på de 2 frontavsnitt. I øst har die Wehrmacht benyttet seg av rommet i sin forsvarstaktikk, mens frontlinjen i vest nå holdes for enhver pris. Tyskerne har nå dessuten hatt 5 år til å utbygge sin grense i vest. Det er hovedsakelig bare en gunstig innfallspurt fra vest, og det er sletta mellom Köln og Zuidersjøen. Også denne er imidlertid sperret av Maas og Rhinen, og tyskerne har attpå til sprenget de store demningene og satt dette område under vann. Men vannet synker og mulighetene stiger. Terrenget i Syd-Tyskland vekker større begeistring blandt turistene enn blandt tank-mannskapene.

Erobringen av Goch var vanskelig, og Reichswald-skogen er noe av det verste den 21. amerikanske arme har forsert. Men det går gradvis framover, og begge parter ruster seg til avgjørende slag på Kölnsletta. De allierte overvinner alle vanskeligheter. Årstiden for offensiv er meget ugunstig i vest på grunn av søle, tåke og slaps. Først i mai vil naturforholdene bli gunstige. Men så lenge vil de allierte ikke vente. De angriper allerede, og det samstente angrepet fra vest, syd og øst lar nok ikke vente lenge på seg.

Men hvordan er det så med den tyske ledelse for tiden? Hvilke planer har den? Vi tror at denne ser kjensgjerningene i øynene og at de vet at intet kan hindre en alliert seier. Men den tenker antagelig heller ikke på overgivelse. Hitler og hans desperate gjeng kjemper ikke nå for å forsvare Berlin eller det tyske folk, men utelukkende for å redde sin egen nakke fra repet. Men også dette er nyttesløst.

Det finnes allikevel en forklaring på den merkelige tyske strategi. Den tyske ledelses planer går nemlig ut på å forsvare Syd-Tyskland til det siste, nærmere bestemt Böhmen med Nürnberg som senter. Dette forklarer hvorfor Kesselring har 27 divisjoner i Italia for å forsvare innfallsportene til Østerrike. Videre at tyskerne ofret 200 000 mann på forsøket i å holde Budapest. Av den samme grunn har de sendt 7-8 panserdivisjoner til Wien, og satt igang motangrep på bredden av Donau for å forsvare Bratislava-åpningen, videre anstrengelsene for å holde Morava-passet som vokter veien til Praha. I samme sammenheng nå en også se den tyske motoffensiv ved Strassburg i vest for en tid siden.

Alle disse anstrengelser viser at tyskerne setter alt inn på å holde innfallsportene til Syd-Tyskland inntakte. Vi tviler imidlertid på om tyskerne får satt sine siste planer ut i livet. Den tyske kampmoral svinner for hver dag, og de tyske motforholdsregler knuses i starten.

Repet knyttes strammere rundt Tyskland for hver time som går!

Underjordisk by.

Under framrykkingen i Schlesia har russerne komet over en tysk, underjordisk by. Det var en større bebyggelse under jorden, med fabrikker, verksteder, startbaner o. lign. Hele området fortønet seg som en furuskog, og var innhegnet med piggtåd. Ganger førte inn i en ås i nærheten hvor det var store arsener hvor armunisjonen lå omhyggelig merket. Hele området var underminert og kunne sprenges i luften ved å trykke på en knapp. Dette ble imidlertid ikke gjort, idet flyvende russiske tankkolonner overromplet den fullstendig. Det var en "Sonderführer" som var ansvarlig for området, og han kom seg så vidt unda selv. I hans "hovedkvarter" hadde et drikkekalas vært i full gang, og russerne fant halvtørte flasker og dameundertøi slengt rundt i rommet.

Argentina truer

med å erklære Tyskland krig, da tyskerne ikke vil la de argentinske diplomater forlate landet. De tyske diplomater i Argentina har forlenget forlatt landet, mens de argentinske blir holdt tilbake som gissler i Tyskland.

Biskop A. H. Fjellbu

har sendt ut sitt første embetsbrev til prester og menighetsråd i den befrikkede del av Norge. Det heter her bl. a.:

Den norske kirke brøt med de nlværende statsmyndigheter i Norge påskan 1942, da et videre samarbeid ble umuliggjort ved myndighetenes brudd på de alminnelige frietsprinsipper. Prestene nedla sine embeter, og sluttet seg til kirkens grunn, og menighetsrådene fulgte prestene. Dette brudd har intet med staten av før 9. april 1940 å gjøre.

Jeg ber derfor alle prester i den befrikkede del av Norge å gjenoppta samarbeidet med staten og de lovlige norske myndigheter. Jeg henviser her til Romerbrevet 13,3. Jeg ber om at prestene offentlig erklærer overfor menighetene at de atter overtar sine embeter med alle rettigheter og plikter. Jeg vil senere sende ut en melding til menighetsrådene, idet disse må antagelig delvis fornyes på g. s. evakuering og andre omstendigheter. Men det gjelder for enhver frivillig å begynne med kirkens arbeidsoppgaver, og fremme det kristelige liv.

Det må ikke slappes av idet vi har foran oss et åndelig gjenreisingsarbeide. Sannhet, rettferdighet, frihet og kjærlighet må hevdes, og en samling av alle kristne krefter må finne sted. Tunge tider har vi hatt, og vanskelige tider går vi imøte. Hus og hjem er brendt, kirker og bedehus er lagt i grus. Norge er blitt en brendt jord.

Jeg vil innskjerpe hver kristelig husfar å være prest for sitt hjem, og hver hytte og gamle må være et gudshus. Spesielt må lærere og lærerinner kjenne sitt ansvar i denne tiden, og de lokaler som er for hånden må benyttes. "Ordet kun helliger".

Jeg hilser alle prester, menighetsråd og menigheter, og ønsker velkommen tilbake. Meget har vi lidt, men meget har vi fått. Frihetens sol vil snart skinne. Vi har slått an tonen. Den er spinkel, men ren. Men den vil snart smelte inn i den store symfoni som skal bruse over landet, slutter biskopen.

I denne forbindelse kan det være av interesse å nevne at biskop Fjellbu er en av den norske kirkes mest fremtredende personligheter. Han er 54 år gammel, ble teologisk kandidat i 1914, og var norsk prest i Berlin i de siste år av forrige verdenskrig. Han var i noen år prest i Borge, og ble i 1927 residende kapellan i Domkirken i Trondheim, og i 1937 domprost. Som forfatter har han en rik produksjon bak seg, og har deltatt meget aktivt i det kristelige liv.

Etter å ha vært forvist av quislingmyndighetene til Andøya i halvannet år, fikk han ordre om å dra til Lillehammer for der å bli internert sammen med sine derværende kolleger. Han fant imidlertid at det var riktigere å dra over til Sverige fordi han mente han kunne gjøre bedre nytte for seg enten utenfor Norges grenser eller i Nord-Norge.

--- 0 ---

Interpellasjon i den svenske Riksdag.

Den svenske riksdagsmann Fredrik Ström spurte for noen dager siden om den svenske regjering holdning overfor de 34 nordmenn som ble skutt av tyskerne.

Utenriksminister Günther svarte:

Det er ikke tvil om at disse henrettelser er en direkte følge av drapet på general Marthinsen. På den annen side er det helt klart at de som ble drept ikke hadde noe med mordet på Marthinsen å gjøre. Saken har vakt en voldsom avsky og harme i Sverige, og hverken Berlin eller Oslo er uvitende om våre følelser. Jeg er imidlertid sikker på at interpellanten deler regjeringens oppfatning, at det av lett forståelige grunner ikke kan avgi en erklæring om hva den skulle eller burde foreta seg i den nåværende situasjon.

Den anti-nazistiske virksomhet

i Tyskland øker fra dag til dag, og en rekke underjordiske organisasjoner er i stadig virksomhet. Denne virksomhet tar også stadig større omfang innen hæren, og den bevegelse som ifølg sommer forsøkte å styrte Hitler er ikke knekket. Presidenten for den Folkedomstol som dømt attentatmennene til døden, Freisler, omkom, etter hva den offisielle melding sier, etter et alliert flyangrep. I virkeligheten ble han likvidert av en anti-nazistisk organisasjon.

President Benes,

sammen med den tsjekoslovakiske regjering har kommet til Tsjekoslovakia for å gjenoppta sitt arbeide der. Regjeringen skal ha midlertidig sete i Kosice.

VIS OMTENKSOMHET!

ÖSTFRONTEN.

I Öst-Pröisen har russerne inntatt endel steder syd for Königsberg og tyskerne gjør fortvilte forsök på å komme ut fra klommen til havnebyen Pillau ved Danziger Bucht. I Zinten er kamper igang. Det presses hårdt på i retning av Stettin, og Arnswalde, på jernbanen Stettin-Poznan er erobret.

I det nordre Polen er Czersk, 65 km. sørøst for Danzig, på jernbanen Danzig-Stettin inntatt. Videre er det viktige jernbaneknutepunkt Poznan (Posen) som lå bak frontlinjen inntatt. Byen ble stormet av veteraner fra Stalingrad og 25 000 tyskere ble drept og 23 000 tatt tilfange. Garnisjonschefen var blant fangene. Byen skulle holdes for enhver pris, og forsvarerne hadde enda forsyninger for 4 mndr. Ved byens erobring ble dessuten tatt: 350 fly, 750 kanoner og flammekastere, 3 000 motorvogner og over 4 000 jernbanevogner.

Russerne har trent en kile inn i Breslau og erobret nok en forstad med jernbanestasjon.

Sørøst for Berlin har russerne nådd fram til et sted hvor elvene Neisse og Oder løper sammen, og hårde kamper er igang mellom Görlitz og Guben, som er under artilleriild. Priebus, 85 km. nordøst for Dresden er inntatt. Videre er byene Furten og Kössen erobret, og i Brandenburg har Konjev tatt Crossen på vestbredden av Oder.

VESTFRONTEN:

Freitag satte de allierte styrker i vest seg igjen i bevegelse, denne gang øst for Aachen, hvor det er opprettet en front på 38 km fra området ved linnich, over Julich til Düren. Den 1 og den 9. amerikanske arme har her gått over elva Roer på flere steder, og dannet i første omgang 21 bruodder på østbredden. Disse bruodder er nå smeltet sammen til et stort, og amerikanske ing. tropper bygger bruer over elva. Dette arbeide ble angrepet av 30 tyske fly, hvorav 14 ble skutt ned. Overgangen over elva var meget vanskelig. Tyskerne hadde blandt annet slått ned peler i elva og strukket pigstråd i mellom, og det ble også benyttet en ny sort flytende mine. Byene Julich og Düren, den siste 35 km. fra Köln er inntatt, og framrykningen fortsetter mot elva Erft, den siste vambARRIERE for Rhinen. Tyskerne yter gradvis sterkere motstand, men de er hårdt presset, da allierte angrep er igang både nord og syd for Roerfronten. Eisenhower uttaler at de operasjoner som nå er igang skal ødelegge de tyske styrker vest for Rhinen, og det skal ikke bli noe opphold i operasjonene.

Hele Luxemburg er nå rensert for tyskere, og det er vider alliert framgang ved Saarburg og ved Trier, hvor Bittburg er inntatt.

Luftkrigen

mot Tyskland har delvis endret karakter i den siste tid. Intensiteten er stigende, og de allierte benytter en ny taktikk. Tidlige ble det foretatt konsentrerte angrep med store flystyrker mot enkelte jernbanemål. Tyskerne kunne da etterpå dirigere store reparasjonsstyrker til skade stedet, og skadene kunne således forholdsvis hurtig utbedres. Nu foretas det inidlertid store angrep mot jernbanetokter over hele Tyskland samtidig, og onsdag opplevde Tyskland de voldsonste bombardementer det noensinne har hatt. 9 500 allierte fly var den dag over Tyskland og foretok over 11 500 utfall. Disse angrep har forstatt nesten hver dag og natt, og virkningen er enorm. Observasjonsfly forteller at mengdevis av jernbanestasjoner er som utdødd. Det er spesielt skiftetokter som er utsatt, og tusenvis av jernbanevogner og lokomotiver er blitt ødelagt. De siste dager har angrepene påny vært rettet mot anlegg for fremstilling av syntetisk bensin, monteringsfabrikker for tanks, U-båt verfter m.m. Russerne gjør også nå større bruk av sitt flyvåpen på Östfronten enn tidligere.

Det fransk-italienske

grenseområde har vært utsatt for bombardement av franske, britiske og amerikanske flåtestridskrefter. Bombardementet varte i 5 dager.

Utenfor norskekysten

er den tyske 10 000 tonneren "Hilse" senket. Den hadde miner ombord, men disse eksploderte ikke.

VI KOMMER IGJEN !

5. mars 1945

" Politidepartementet melder "

Det nazistiske politidepartement har på en latterlig måte blottstillet sin hjelpeløshet. Gjennom en serie avertissementer i landets aviser, som nærmest minner om stilen i en reklamekampanje for "Norcaf" eller lign., forsøker de høye "herrer" å framstille Hjemmefrontens folk som en samling gemene forbrytere.

Etter at alle trusler om straff for gjerningsmennene og vitnene ikke har ført til det ønskede resultat, har de funnet fram til nye metoder. Store pengesummer blir lovet dem som angir sine medbergere. Og de blir ikke trett av å innskjerpe: Diskresjon!

Denne reklamekampanje viser at det såkalte Politidepartement har låst seg fast, og må fri til de sletteste egenskaper hos de laveststående individer i samfunnet. Men det er en selvrølge at ingen god nordmann lar seg friste av disse judaspenger. Det ville være å dolke det norske folk i ryggen, og en forbrytelse mot land og folk. Det vil bli betraktet som landssvik og dømt etter det.

Vi er oppmerksom på at det dessverre finnes folk som utnytter situasjonen i dag til egen fordel og til dette misbruker hjemmefrontens navn. Hertil kommer så frontkjempenes forbrytelser. Dette er gangstere i ordets verste betydning. Disse to kategoriens virke, blandet med litt mere eller mindre grovkornet propaganda, fremstiller nazismyndighetene idag som hjemmefrontens virke. Ved å blande disse grupper sammen vil de skape mistillit til hjemmefronten og dens menn. Dette vil inidlertid ikke lykkes. Vi kjenner våre.

Det finnes aksjoner idag som utføres av Hjemmefrontens menn som er uvant for våre forhold for krigen. Vi må inidlertid se den kjensgjerning i øynene at vi er i krig idag. Vi fører en vernet kamp, og den krever sitt. Vi er forvisset om at det bak hver handling som utføres etter ordre fra Hjemmefronten står ansvarlige menn som bare har Norges sak for øynene, og at det er uomvistelig nødvendig.

De menn som blir kallet til disse aksjoner setter sitt liv inn for frivillig å gjøre sin plikt mot landet i forvisning om at de arbeider for en stor og god sak. Disse menn, som uten tanke på personlig vinning ofrer alt vil få sin belønning, og ikke den straff som de nazistiske myndigheter har tiltenkt dem.

Og nok en gang skal det norske folk få anledning til å vide at det slutter opp om Hjemmefronten og dens menn. Og nazistene kan notere et nytt nederlag i tillegg til sine tidligere!

Hjemmefrontledelsen har sendt ut følgende viktige parole:

Viktig!

P A R O L E

Viktig!

N. S har ikke lært av sine tidligere nederlag i forbindelse med mobiliseringen til Arbeidstjenesten. Også i år er gutter og jenter innkalt til sesjon.

Parolen er:

INGEN GUTT ELLER GJENTE MØTER TIL SESJON ELLER TJENESTE I ARBEIDS-

TJENESTEN I ÅR.

Sanhold gjør sterk!

Hjemmefrontens bondegruppe har sendt ut følgende:

P A R O L E

Forsyningssituasjonen vil utvikle seg ugunstig i den tiden som er igjen for befrielsen. Det er ikke deking for fett, og sukker og mel-beholdningene er utilstrekkelige. Hertil kommer at en stor del av befolkningen sitter uten poteter. De kommende måneder vil derfor bli meget vanskelig, spesielt for befolkningen.

I denne situasjon er det Norges bønder må gjøre alt de kan. Bøndene må levere all den melk de har igjen etter at husholdningens rasjoner er dekket.